

ภาษาไทย

- ก่อ สวัสดิพิบูลย์, สาระสำคัญของการวางแผนการศึกษา, สำนักในการวางแผนศึกษา
กรุงเทพมหานคร, 2508.
- กระทรวงศึกษาธิการ, แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
ยูนิเคิตโปรดักชั่น, 2520.
- โกวิท ประวาลพุกษ์ และ สมศักดิ์ สันธะเวช, การประเมินผลในชั้นเรียน.
กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2525.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การอบรมขั้นพื้นฐานในการวางแผนการ
ศึกษาแห่งชาติและการพัฒนา. เล่ม 1-7, กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2525.
- ชวาล แพรัตกุล, เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2516.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, เอกสารการสัมมนาเรื่อง วัฒนธรรมทางภาษาของไทย,
ตีพิมพ์โดย สันติไมตรี, ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ, 2525.
- ธงชัย สันติวงษ์ และ สดใส กิตติจิตต์, การวางแผน กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เอเชียเพรส,
2525.
- บุญเหลือ เพ็ญสุวรรณ, ม.ล., ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม, กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ,
2525.
- ประคอง ภรรณสูต, สถิติประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- ไพโรจน์ สิตปรีชา, การวางแผนเพื่อการพัฒนาประเทศ, นครหลวง-ธนบุรี : โรงพิมพ์
คุรุสภา ลาดพร้าว, 2525.
- วิระพล สุวรรณันท์, หลักและเทคนิคการวางแผน-โครงการ. กรุงเทพฯ : วิศยวิธีการ
พิมพ์, 2524.
- สังัด อุทรานันท์, การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วงเดือน
2526.

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม, วิธีสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา,

กรุงเทพฯ ; ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

เสถียร เหลืองอร่าม, การวางแผนนโยบายและกระบวนการวางแผน, กรุงเทพฯ ; วิกตอรีการ

พิมพ์, 2524.

-----, การจัดองค์การและวิธีปฏิบัติงาน, กรุงเทพฯ ; โรงพิมพ์แพร่พิทยา,

2517.

สุรพงษ์ ปนาทกุล, การวางแผนการศึกษา, กรุงเทพฯ ; โรงพิมพ์เจริญผล, 2526.

สุภาพ วาดเขียน, วิธีวิจัยและสถิติทางการวิจัยในศึกษาศาสตร์, กรุงเทพมหานคร ; ไทย

วัฒนาพานิช, 2523.

สุวิทย์ ยี่งวรพันธ์, คู่มือการปฏิบัติงานเพื่อประชาชน, กรุงเทพฯ ; ไทยอนุเคราะห์ไทย,

2519.

อนงค์ทิพย์ วสันนท์, การบริหารโครงการของรัฐ, กรุงเทพฯ ; มหาวิทยาลัยรามคำแหง,

2525.

อนันต์ เกตุวงศ์, หลักและเทคนิคการวางแผน, กรุงเทพฯ ; โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

2523.

อนันต์ ศรีโสภาก, การวัดผลการศึกษา, กรุงเทพฯ ; ไทยวัฒนาพานิช , 2525.

เอกสารอื่นๆ

นันทนา เทพรวิรักษ์, "การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ หน่วย"พลังงาน"

โดยวิธีการสอนกลุ่มสัมพันธ์และวิธีสอนแบบธรรมชาติในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6,

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกประถมศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2518.

บัญญัติ ชำนาญกิจ, "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่รู้

และไม่รู้วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม"วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนก

มัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

เขาวงกต ยอดพนิจ. "การเปรียบเทียบผลที่นักเรียนประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูเมื่อบริหารการประเมินและค่าชี้แจงต่างกัน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

วิไลวรรณ สันตะโกมล. "การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาวรรณคดีไทย เรื่อง "ลิลิตตะเลงพ่าย" โดยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และกระบวนการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง ในชั้นประกาศนียบัตรปีที่ 1." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ยุพดี สุวรรณศิริ. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนการสอนของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

แต้ว วาริลา หึงเพลิน. "การเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง "การสะท้อนและหักเหของแสง" ระหว่างการสอนตามลำดับขั้นการเรียนรู้ออกกำลังกายกับการสอนแบบสืบสอบ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

สมถวิล วิเศษสมบัติ. "สาเหตุของการไม่ทำการบ้านส่งครูของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.

สมพงษ์ ศิริสมบัติ. "การเปรียบเทียบการประเมินสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโดยนักเรียนและตัวครูเอง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

สมพล รูปบุษชา. "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนหลักภาษาไทยแบบบรรยายโดยใช้เกมและไม่ใช้เกมประกอบการสอน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

Books

- Ackoff, Russell L. A Concept of Copoorate Planning. New York :
John Wiley & Sons ,Inc.,1970.
- Banghart , Frank W.and Trull Albert Ir. Education Flanning.
New York : The Mcmillan Company , 1973.
- Barry , Harley. A Synthesis of Teaching Method. Second Edition,
Sydney : McGraw - Hill Book Company,1973.
- Batchelder , Howard T. ,Mcglasson, Maurice & Schoring, Raleigh.
Student Teaching in Secondary Schools. New York : McGraw-
Hill Book Company , 1964.
- Davies , Ivor K. Instructional Technique . New York : McGraw - Hill
Book Company , 1981.
- Eggen , Paul D.,Kauchak Donald P., & Harder , Robert J., Strategies
For Teachers. London : Prentice - Hall , Inc.,1979.
- Ernest , Dale. Management Theory and Praticce. New York :
McGraw - Hill Book Company ,1969.
- Grim , Paul R., Andrews , Leonard O. The Student Teacher in
the Secondrry School. Englewood Cliffs , N.J. : Prentice-
Hall,1960.
- Gagne, Robert N.,Briggs,Leslie J. Principles of Instructional
Design. New York : Holt , Rinehart and Winston ,1979.
- Heidgerken, Loretta E. Teaching and Learning in School of Nursing.
Philadelphia : J.B. Lippincott Company,1965.

- Kempt, Jerrald E. Instructional Design : A Plan for Unit and course Development . Belmont California : Fearon Lear Sicgler, 1971.
- Merrill , David M. Instructional Design : Reading . Englewood cliffs : Prentice - Hall , Inc ., 1971.
- Noar , Gertrude. Teacher and learning the Democratic Way. Englewood Cliffs : Prentice - Hall, Inc., 1963.
- Richey , Robert W. Planning for Teaching :An Introduction to Education New York - mcgraw - Hill Book Company , 1979.
- Yoakam , Gerrald/A., Simpson, Robert G. Modern Methods and Techniques. New York : Mcmillan Company , 1948.

Other Materials

- Bledsac , Joseph C., Brown, Iva D., & Stricland , Arthur D.
 "Factors Related to pupil Observation Reports of Teachers and Attitudes Toward Their Teacher." The Journal of Educational Research (November 1971) : 119-125
- Clingman , Peter J. " Decision - Making in the Academic Affairs of A Shool of Education." Dissertation Abstracts International (January 1974) : 3909 - A.

- Salbert Lynch , Elizabeth. "The Effectiveness of Training in the Evaluation of Classness Instruction in Student Teaching." The Journal of Education Research . 3 (November ,1966)
- Lowerry , Barbara J., Keane , Anne D. & Hyman , Irwin A. " Nursing Student and Faculty Opinion on Student Evaluation of Teachers" Nursing Research , 20(September -October ,1971)
- Mackie , Joan B. " Comparison of Student Satisfaction with Education Experiences in Two Teaching Process Model" NursingResearch 22 (May - June ,1973) : 262-266
- Mccullouch , James , Victor . "The Effects of Using a Behavioral Objectives Cericulam in Mathematics on the Achievement of Nine - Grade Pupils in the Meridian of Separated School District" Dissertation Abstracts (April , 1971)
- Nelson , Dennis Lee . " The effects of Specifically State Instructional Objectives on the Achievement of Collegiate Under Gradute Economices Student " . Dissertation Abstracts (July , 1971)
- Raymond , Lella , "Educational Planning" International Nursing Review ,13 (November - December ,1966) : 64-67.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายงานการประชุมการวางแผนการเรียนการสอน เรื่องพระบรมราโชวาทและเรื่อง
ลลิตตะเลงพ่าย
แผนการสอนเรื่องพระบรมราโชวาทและลลิตตะเลงพ่าย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กำหนดการประชุมการวางแผนการเรียนการสอน

เรื่องพระบรมราโชวาท

ครั้งที่ 1/2527 วันศุกร์ที่ 2 พฤศจิกายน 2527 เวลา 7.30-8.30

ณ ห้องโสตฯ

ผู้เข้าประชุม

(1) ประธานชี้แจงเกี่ยวกับหลักวิธีการวางแผน ความหมายของการวางแผน กระบวนการวางแผนการเรียนการสอน ความสำคัญของการวางแผนการเรียนการสอน และแนววิธีการเสนอความคิดเห็นในการวางแผนร่วมกัน

(2) ผู้ประชุมร่วมกันเสนอจุดประสงค์การเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีการประเมินผล โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 4 คาบ ดังนี้

คาบที่ 1 บทนำและประวัติผู้แต่ง

จุดประสงค์ 1. บอกพระราชประวัติของผู้แต่งโอวาทได้ถูกต้อง

2. บอกที่มาของพระบรมราโชวาทได้

3. บอกความหมายของวาทนิพนธ์ได้

กิจกรรม 1. อ่านจับใจความแล้วซักถาม

2. ฟังเพลงพระราชนิพนธ์

3. พูดอภิปรายเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ

วัตถุประสงค์และประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการเรียน

2. ทำแบบฝึกหัด

3. ทำรายงานเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 9

คาบที่ 2 การใช้วิจารณ์ภายในการฟัง

จุดประสงค์ 1. อธิบายคำว่าวิจารณ์ภายในการฟังได้

2. บอกกระบวนการใช้วิจารณ์ภายในการฟังได้

3. ใช้วิจารณ์ภายในการฟังได้

กิจกรรม 1. เล่นเกมทายปัญหาสุภาษิตเกี่ยวกับการฟัง

2. เล่นเกมข่าวลือ

- การประเมินผล
1. สังเกตจากการตอบคำถาม
 2. การทำแบบฝึกหัดท้ายบท
 3. ทำรายงานส่ง

เปิดประชุมเวลา 8.30 น.

น.ส.พรเพ็ญ สูงเมฆ
ผู้อำนวยการประชุม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานการประชุมการวางแผนการเรียนการสอน
เรื่องพระบรมราโชวาท

ครั้งที่ 2/2527 วันจันทร์ที่ 5 พฤศจิกายน 2527 เวลา 15.10-16.00น.

ณ ห้องโสตฯ

ผู้ขาดประชุม

1. สารภี วรรณบริบูรณ์

2. เพลินพิศ แซ่เตียว

คาบที่ 3 พระบรมราโชวาทองค์ที่ 1

จุดประสงค์ 1. อ่านจับใจความสำคัญของเรื่องได้

2. เขียนสาระสำคัญที่สุดได้

3. บอกคุณค่าของพระบรมราโชวาทองค์ที่ 1 ได้

กิจกรรม 1. อ่านในใจจับใจความ

2. พูดอภิปรายซักถาม

การวัดผลประเมินผล

1. การทำแบบฝึกหัด

2. การตอบคำถาม

คาบที่ 4 พระบรมราโชวาทองค์ที่ 2

จุดประสงค์ 1. เขียนจุดประสงค์ของผู้แสดงโอวาทได้

2. บอกข้อได้เปรียบและเสียเปรียบการใช้วาทนิพนธ์ได้

3. วิเคราะห์คุณค่าของเรื่องได้

กิจกรรม 1. แบ่งกลุ่มเพื่อศึกษาเกี่ยวกับหัวข้อที่กำหนด 4 กลุ่ม
และส่งตัวแทนมารายงาน

2. ชมเครื่องบันทึกภาพพระราชกรณียกิจ

การวัดผลและประเมินผล

1. การทำแบบฝึกหัดท้ายบท

2. การตอบคำถาม

นอกจากนี้ผู้ร่วมการประชุมได้เสนอสื่อการเรียนการสอนดังต่อไปนี้

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เพลงพระราชนิพนธ์
3. เครื่องบันทึกภาพพระราชนิพนธ์
4. แถบประโยคสำนวนสุภาษิต
5. บัตรคำยาก
6. ภาพพระราชวังไกลกังวล

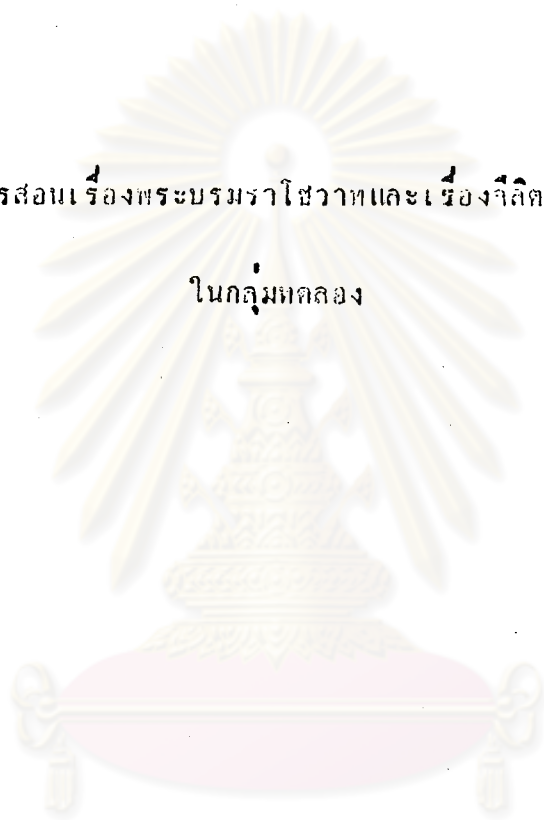
ปิดประชุมเวลา 16.00 น.

น.ส.พรเพ็ญ สูงเมฆ
ผู้บันทึกการประชุม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนเรื่องพระบรมราโชวาทและเรื่องกวีลิตตะเลงพ่าย

ในกลุ่มทดลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 1

เรื่องพระบรมราโชวาท

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกพระราชประวัติของผู้แสวงหาโอวาทได้
- 1.2 บอกที่มาของพระบรมราโชวาทได้
- 1.3 บอกความหมายของคำว่า "วาหนิพนธ์" ได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 นำเรื่อง พระบรมราโชวาทที่ผู้เขียนได้คัดจากหนังสือประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสต่างๆที่สำนักราชเลขาธิการจัดพิมพ์ขึ้น

2.2 พระราชประวัติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชสมภพ ณ วันจันทร์ที่ 5 ธันวาคม 2470 ณ เมือง เครมบริจค์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงศึกษาเบื้องต้นที่โรงเรียนมาแตร์เดอี และอุดมศึกษาที่สวิสเซอร์แลนด์ เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2489

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 เปิดเพลงชะตาชีวิต และมหาจุฬาลงกรณ์ให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง และพระราชประวัติของรัชกาลที่ 9 ในใจ

3.3 ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่อ่าน

วาหนิพนธ์หมายความว่าอย่างไร

พระบรมราโชวาทคัดมาจากหนังสือใด

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชสมภพที่ใด

3.4 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงพระราชกรณียกิจ
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

ขั้นสรุป 3.5 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปพระราชประวัติและ
ที่มาของพระบรมราโชวาท

3.6 ให้นักเรียนรวบรวมผลงาน และพระราชกรณียกิจ
ที่สำคัญของรัชกาลที่ 9 ใ้สมุด

4. สื่อการสอน

4.1 เครื่องบันทึกเสียง

4.2 เพลงพระราชนิพนธ์ ชะตาชีวิต มหาจุฬาลงกรณ์

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการตอบคำถามและร่วมอภิปราย

5.2 การตรวจรวบรวมผลงานและพระราชกรณียกิจ

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท

6.2 พระราชกรณียกิจของรัชกาลปัจจุบัน

ศูนย์บริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 2

เรื่องพระบรมราโชวาท

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 อธิบายคำว่าวิจารณ์ญาณในการฟังได้
- 1.2 บอกกระบวนการใช้วิจารณ์ญาณในการฟังได้
- 1.3 วิเคราะห์และแยกจุดมุ่งหมายของสารแต่ละประเภทได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 การใช้วิจารณ์ญาณในการฟัง

การใช้วิจารณ์ญาณในการฟังหมายถึง การใช้ปัญญาสามารถ
สันนิษฐานเหตุผลได้ หรือการฟังโดยใช้ความคิดใคร่ครวญเหตุผล

กระบวนการใช้วิจารณ์ญาณในการฟัง

วิเคราะห์ ใคร่ครวญ วิจัยลึบ ประเมินค่า ใช้ประโยชน์

2.2 ประเภทของสาร

สารที่ให้ความรู้

สารที่โน้มน้าวใจ

สารที่จรรโลงใจ

3. การสอนและกิจกรรม

ขั้นนำ 3.1 ให้นักเรียนเล่นเกมข่าวลือ โดยให้นักเรียนแต่ละแถวแข่งขัน
กัน โดยอ่านข้อความที่ครูนำมาให้ดู และกระซิบผ่านจนถึงคนสุดท้าย ถึงค่อยออกมา
เขียนบนกระดาน

ขั้นสอน 3.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงกระบวนการใช้วิจารณ์ญาณในการฟัง

3.3 ให้นักเรียนอ่านเรื่องการใช้วิจารณ์ญาณในการฟังในหนังสือที่กบพัฒนา

3.4 ใ้บางคนออกมาเล่าเรื่องที่อ่านหน้าชั้น

3.5 ครูซักถามเพื่อดูว่านักเรียนมีวิจารณ์ญาณในการฟังหรือไม่

ขั้นสรุป 3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมายและกระบวนการใช้วิจารณ์ญาณ
ในการฟัง

3.7 ครูเปิดเครื่องบันทึกเสียงพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

4. สื่อการสอน

4.1 เครื่องบันทึกเสียง

4.2 ข้อความเกมข่าวลือ

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการร่วมมือในการอภิปรายและเล่นเกม

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 พระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท ของ หวน วิริยากร

6.2 คู่มือการสอนภาษาไทย กิจกรรมการเล่นประกอบการสอน อัจฉรา ชิวพันธ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 3

เรื่องพระบรมราโชวาท

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 จับใจความสำคัญของเรื่องทีอ่านและเล่าเรื่องได้
- 1.2 เขียนสาระสำคัญที่สุดของพระบรมราโชวาทได้
- 1.3 มีวิจาร์ณญาณในการฟัง สามารถแกะและข้อเท็จจริง

และคุณค่าของพระบรมราโชวาทได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

พระบรมราโชวาทองค์ที่ 1 พระราชทานแก่คณะครูอาจารย์
โรงเรียนไกลกังวล เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2520

เริ่มเรื่องตรัสชมเชยแก่ครูอาจารย์และนักเรียนที่ปฏิบัติตน
ด้วยความขยันขันแข็ง แสดงความยินดีแก่นักเรียนที่ได้รับรางวัลสนับสนุน
คนที่มีความสามารถ และให้นักเรียนเชื่อฟังครู สุดท้ายให้ขอแนะนำแก่ครู
นักเรียนในเรื่องการทำหน้าที่ให้เต็มกำลังความสามารถ

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 นำแถบประโยคเกี่ยวกับการฟังมาสนทนา และให้นักเรียน
เล่นเกมทายปัญหาสุภาษิต

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนอ่านพระบรมราโชวาทในใจจับใจความ

3.3 ครูซักถามเนื้อเรื่อง เช่น
สาระสำคัญที่สุดคืออะไร

พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่ใคร

ขั้นสรุป 3.4 ให้นักเรียนบางคนออกมาสรุปเรื่องให้ฟัง โดยครูคอยแนะ

3.5 ให้นักเรียนไปอ่านพระบรมราโชวาทองค์ที่ 2

4. สื่อการสอน

4.1 แถบประโยคสำนวนสุภาษิต

4.2 ภาพพระราชวังไกลกังวล

5. การประเมินผล

5.1 สิ่งเกิดจากการตอบคำถาม

5.2 สิ่งเกิดจากการสรุปเรื่อง

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ศิลปการฟังและการอ่าน ปรีชา ช่างขวัญอิน

6.2 การเขียน สุธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 4

เรื่องพระบรมราโชวาท

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 เขียนจุดประสงค์ของผู้แสดงโอวาทได้
- 1.2 บอกข้อได้เปรียบและเสียเปรียบของการใช้วาจาที่มีต้น
ฉบับกับไม่มีต้นฉบับได้
- 1.3 วิเคราะห์คุณค่าที่ได้จากพระบรมราโชวาททั้งที่เป็น
คติและล้อยกสำนวน

2. ขอบเขตของเนื้อหา

พระบรมราโชวาทองค์ที่ 2 พระราชทานแก่คณะครูชั้นกลาง
นักเรียนอาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย ณ ศาลาดุสิดาลัย วันศุกร์ที่ 28
ธันวาคม 2516

เริ่มเรื่องกล่าวขบใจผู้ให้นำเงินและสิ่งของมาบริจาคแก่
ผู้ประสบภัยทางภาคใต้ ได้กล่าวถึงหน้าที่ของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์
ชมเชยการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ประชาชนที่มีส่วนร่วม สิ้นท้าย
อวยพรเนื่องในวันปีใหม่

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 นักเรียนชมเครื่องบันทึกภาพพระราชกรณียกิจของพระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนบางคนออกมาสรุปเรื่องพระบรมราโชวาท
องค์ที่ 2 ให้เพื่อนฟัง

3.3 แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 5 กลุ่มให้พิจารณาตั้งต่อไปนี้
กลุ่มที่ 1 บอกข้อได้เปรียบและเสียเปรียบการใช้วาจา
ที่มีต้นฉบับกับไม่มีต้นฉบับ

กลุ่มที่ 2 พิจารณาคติประสงคในการกล่าวโอวาท

กลุ่มที่ 3 พิจารณาคูณค่าทางด้านคติข้อคิด

กลุ่มที่ 4 พิจารณาคูณค่าทางสำราญให้ยลค่า

กลุ่มที่ 5 พิจารณาความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์

3.4 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมารายงานหน้าชั้น

3.5 ครูและนักเรียนช่วยกันติชม เสนอแนะ

ขั้นสรุป 3.6 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่าของพระบรมราชาธิราช

3.7 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท

4. สื่อการสอน

4.1 เครื่องบันทึกภาพพระราชกรณียกิจรัชกาลปัจจุบัน

4.2 สลาก

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการร่วมอภิปรายในหมู่

5.2 สังเกตจากการรายงาน

5.3 การทำแบบทดสอบ

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 พระราชกรณียกิจรัชกาลปัจจุบัน

6.2 ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราชาธิราช

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานการประชุมการวางแผนการเรียนการสอน
เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

ครั้งที่ 3/2527 วันจันทร์ที่ 19 พฤศจิกายน 2527

เวลา 7.30-8.30 น ณ ห้องโสตฯ

ผู้เข้าประชุม

ลิลิตตะเลงพ่ายแบ่งเนื้อเป็น 12 คาบ ผู้ร่วมประชุมได้เสนอจุดประสงค์
ในการเรียน กิจกรรม สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผลดังต่อไปนี้

คาบที่ 1 นำเรื่องและประวัติผู้แต่ง

จุดประสงค์ 1. บอกประวัติและผลงานของผู้แต่งได้

2. บอกที่มาของเรื่องได้

3. บอกลักษณะคำประพันธ์ที่ใช้ในการแต่งได้

กิจกรรม 1. อภิปรายซักถาม

2. ฟังเพลงคอนเจดีย์

3. อ่านจับใจความในใจ

สื่อการสอน 1. เครื่องบันทึกเสียง

2. เพลงและเนื้อเพลงคอนเจดีย์

3. ภาพการทำยุทธหัตถี

4. ภาพสมเด็จพระมหาสมณเจ้า ฯ

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการเรียน

2. สังเกตการร่วมอภิปราย

คาบที่ 2 การใช้คำแผลง สอนิ สมาส และคำโบราณ

จุดประสงค์ 1. บอกชนิดของคำแผลง สอนิ สมาส และคำโบราณได้

2. ยกตัวอย่างคำแต่ละชนิดได้

3. บอกข้อแนะนำในการอ่านได้

4. อธิบายความหมายของคำโบราณได้

กิจกรรม

1. เล่นเกมแข่งขันเขียนคำแต่ละชนิด
2. ชักถามคำแต่ละชนิด
3. อ่านจับใจความ และสรุปข้อสังเกตคำแต่ละชนิด

สื่อการสอน

1. แผนภูมิ
2. บัตรคำ

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจ
2. รวบรวมคำแต่ละชนิดใส่สมุดส่ง

คาบที่ 3

กล่าวถึงบทกวีและเหตุการณ์ทางเมืองมอญ

จุดประสงค์

1. บอกลักษณะคำประพันธ์ประเภทโคลง และรายได้
2. ถอดคำประพันธ์ได้
3. อ่านทำนองเสนาะได้
4. ชกตัวอย่างด้วยคำสำนวนได้
5. จัดคำศัพท์ที่มีความหมายเดียวกันเข้าพวกได้

กิจกรรม

1. แข่งขันการอ่านทำนองเสนาะ
2. ถอดคำประพันธ์เป็นรายบุคคล
3. ครูซักถามเนื้อเรื่อง

สื่อการสอน

1. เครื่องบันทึกเสียง
2. เทปทำนองเสนาะ

การประเมินผล

1. ร่วมกันตัดสินผลการอ่านทำนองเสนาะ
2. สังเกตจากการถอดคำประพันธ์

คาบที่ 4

สมเด็จพระมหาอุปราชาขกทัพเข้าเมืองกาญจนบุรี ลักษณะ

นิราศ

จุดประสงค์

1. บอกลักษณะของนิราศได้
2. สรุปเนื้อเรื่องได้
3. อธิบายความหมายของศัพท์ได้

4. วิเคราะห์ได้ว่าตอนใดมีความไพเราะ

กิจกรรม

1. อ่านออกเสียงทีละคน
2. เล่นเกมแข่งขันคัดคำประพันธ์
3. รวบรวมคำประพันธ์ที่ไพเราะ

สื่อการสอน

1. แผนภูมิ
2. บัตรคำ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านออกเสียง
2. การรวบรวมคำประพันธ์ที่ไพเราะ

เปิดประชุมเวลา 8.30 น.

วไลพร กลิ่นโสม

ผู้บันทึกการประชุม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานการประชุมการวางแผนการเรียนการสอน

เรื่องผลิตตะเลงพาย

ครั้งที่ 4/2527 วันอังคารที่ 20 พฤศจิกายน 2527 เวลา 15.10-16.00

ณ ห้องโสต ฯ

ผู้ขาดประชุม _____

ประธานให้เลขานุการสรุปเนื้อหารายงานการประชุมคราวที่แล้ว เพื่อรับ
รองการประชุม เสร็จแล้วดำเนินการประชุมต่อ

คาบที่ 5 สมเด็จพระนเรศวรปรารภเรื่องตีเขมร

การใช้ถ้อยคำสำนวนให้มีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์ 1. อธิบายความหมายของถ้อยคำสำนวนได้

2. พูดเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้

3. อ่านจับใจความสำคัญของเรื่องได้

กิจกรรม 1. เล่นเกมทายปัญหาสุภาษิต

2. อ่านจับใจความสำคัญ

3. ร่วมกันอภิปรายซักถาม

สื่อการสอน 1. สลากสำนวนสุภาษิต

2. แผนผังการจัดทัก

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมอภิปราย และการเล่นเกม

2. การรวบรวมถ้อยคำสำนวน

คาบที่ 6 สมเด็จพระนเรศวรทรงเตรียมทัพเพื่อไปต่อสู้

จุดประสงค์ 1. บอกประเพณีความเชื่อที่ปรากฏในหนังสือได้

2. ยกตัวอย่างประเพณีความเชื่อของคนไทยได้

3. วิเคราะห์วิจารณ์ประเพณีความเชื่อได้

4. เล่าเหตุการณ์สำคัญในเรื่องได้

- กิจกรรม**
1. การอภิปรายซักถาม
 2. การอ่านจับใจความ
 3. การเล่าเรื่องตอนที่อ่าน
- สื่อการสอน**
1. ภาพประเพณีความเชื่อ เช่น การทำบุญวันเกิด
- การหาข้อมูล**
2. สไลด์ประเพณีความเชื่อของคนไทย

การประเมินผล

1. การทำแบบฝึกหัดวิเคราะห์ประเพณีความเชื่อ
2. สังเกตจากการร่วมอภิปราย

คาบที่ 7

กองทัพทั้งสองเข้าต่อสู้กันชั้นตะลุมบอน

การอ่านวิเคราะห์และนิจสาร

- จุดประสงค์**
1. อ่านตีความและวิเคราะห์นิจสารได้
 2. บอกขั้นตอนการวิเคราะห์นิจสารได้
 3. อธิบายลักษณะของอาวุธที่ใช้ในสมัยก่อนได้

กิจกรรม

1. การแสดงหุ่นมือ
2. การวิเคราะห์นิจสารในหนังสือ
3. ทำรายงาน และออกมารายงานหน้าชั้น

สื่อการสอน

1. หุ่นมือ
2. หุ่นจำลอง ทหาร อาวุธ และช้างศึก

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและซักถาม
2. การทำแบบฝึกหัด

คาบที่ 8 ทศไทยดอยไม้เป็นกระบวน สมเด็จพระนเรศวรและสมเด็จพระ

พระเอกาทศรถเข้าไปอยู่ในวงล้อมของพม่า

- จุดประสงค์**
1. วิเคราะห์ประเพณีความเชื่อได้
 2. เขียนคำศัพท์ได้
 3. วิचारณูปนิสัยของตัวละครได้

4. อ่านมีลีลาเหมือนพูดได้

กิจกรรม

1. แบ่งกลุ่มถอดคำประพันธ์
2. แข่งขันวาดภาพการจัดตั้งทัพ
3. อ่านเรื่องโดยมีลีลาเหมือนพูด

สื่อการสอน

1. ภาพนรก สวรรค์
2. ภาพการจัดทัพแบบนาคนาม ครุฑนาม

การประเมินผล

1. การเขียนตามคำบอก
2. การอ่านและถอดคำประพันธ์
3. การแข่งขันการวาดภาพ

คาบที่ 9

การทำยุทธหัตถี และ การพูดต่อประชุมชน

จุดประสงค์

1. บรรยายการทำยุทธหัตถีได้
2. บอกประเภทการพูดต่อประชุมชนได้
3. บอกความสำคัญของการพูดได้
4. จำแนกจุดมุ่งหมายในการพูดได้

กิจกรรม

1. ชมวีดิทัศน์การใช้โวจันภาษา
2. พูดหน้าชั้น
3. อ่านจับใจความและออกมาบรรยาย

สื่อการสอน

1. สไลด์การใช้โวจันภาษา
2. ภาพการทำยุทธหัตถี
3. ใบข่อย

การประเมินผล

1. การเขียนบทสรุปเรื่องตอนที่อ่าน
2. สังเกตความตั้งใจ และตอบคำถาม

คาบที่ 10

การสร้างสноп สมเด็จพระวันรัตขอพระราชทานอภัยโทษ

จุดประสงค์

1. บอกลักษณะ ความสำคัญของสнопได้
2. บอกลักษณะคำประพันธ์ประเภทโคลงสอง โคลงสาม

โคลงสี่สุภาพ และร่ายสุภาพใต้

3. เขียนแผนบังคับคำประพันธ์ประเภทโคลงสอง

โคลงสาม โคลงสี่สุภาพ และร่ายสุภาพใต้

กิจกรรม

1. ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหา
2. เขียนแผนบังคับของคำประพันธ์
3. แบ่งกลุ่มเพื่อเตรียมการแสดงละครตอนที่ประทับใจ

สื่อการสอน

1. ภาพสตูดิโ
2. แผนบังคับของคำประพันธ์ประเภทโคลงสอง สาม สี่สุภาพ และร่าย
3. ภาพวัดป่าแก้ว

การประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการเรียน
2. เขียนแผนบังคับของโคลง และร่าย
3. การร่วมกันอภิปรายซักถาม

ปิดประชุมเวลา 16.30 น

น.ส.พรเพ็ญ สูงเมฆ

ผู้บันทึกการประชุม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานการประชุมการวางแผนการเรียนการสอน
เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย
ครั้งที่ 5/2527 วันพุธที่ 20 พฤศจิกายน 2527
เวลา 7.30 - 8.30 น. ณ ห้องโสต

ผู้ขาดประชุม

ประธานให้เลขาธิการสรุปรายงานการประชุมครั้งที่แล้วให้
ผู้ร่วมประชุมรับรอง เสร็จแล้วดำเนินการประชุมต่อไป

คาบที่ 11 สมเด็จพระวันรัตขอพระราชทานอภิเษก

การวิเคราะห์และประเมินผลการพูด

- จุดประสงค์
1. วิเคราะห์วิจารณ์ข้อบกพร่องของตัวละครได้
 2. เขียนแผนผังการเดินทัพของสมเด็จพระมหาอุปราชได้
 3. ประเมินผลการพูดของบุคคลอื่นได้
 4. พูดเล่าเรื่องได้

กิจกรรม

1. เขียนแผนผังการเดินทัพ
2. การพูดหน้าชั้น และประเมินผล
3. แบ่งกลุ่มซักถามเกี่ยวกับข้อบกพร่องของตัวละคร

สื่อการสอน

1. ใบประเมินการพูด
2. แผนผังการเดินทัพ

การประเมินผล

1. การประเมินผลการพูดหน้าชั้น
2. การทำแบบฝึกหัด
3. การตอบคำถาม

คาบที่ 12

บทสรุปเรื่อง คุณค่าที่ได้รับจากเรื่อง
การเขียนแสดงความรู้สึกและจินตนาการ

จุดประสงค์

1. พูดหรือเขียนเรื่องย่อได้
2. เขียนแสดงความรู้สึกจินตนาการได้
3. แสดงละครตอนที่ ประทับใจได้

4. วิเคราะห์คุณค่าของเรื่องได้

กิจกรรม

1. การแสดงละคร
2. เขียนแสดงความรู้สึกและจินตนาการ
3. ทำสมุดภาพ และวาดภาพประกอบเรื่อง

สื่อการสอน

1. ตัวอย่างสมุดภาพ นิทาน
2. สไลด์เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย
3. อุปกรณ์เกี่ยวกับการแสดงละคร เช่น หน้ากาก เสื้อผ้า ฯลฯ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงละคร
2. การทดสอบ
3. การเขียนแสดงความรู้สึกและจินตนาการ
4. การทำสมุดภาพนิทาน

เมื่อกำหนดเนื้อหา จุดประสงค์ กิจกรรม สื่อการสอน และ การวัดผลเสร็จแล้ว ผู้ร่วมประชุมเสนอให้ทุกคนช่วยกันหาสื่อการสอนและนำมารวบรวมไว้ที่อาจารย์ ส่วนสื่อที่ไม่มีหรือหาไม่ได้ควรสร้างขึ้นมา เช่น แผนภูมิ บัตรคำ โดยมอบหมายให้ อริศรา ม่วงมะเริง โสภา สาสุนทร และ มุกดา นิตฉันทันท์ เป็นผู้รับผิดชอบ การแสดงละครหุ่นมือ ให้ วไลพร กลิ่นโสม อริญญา วงศ์ยังอยู่ อรสา ต่อชีพ และสุเมธชา บุญคุ้ม เป็นผู้รับผิดชอบ โดยมีอาจารย์เป็นผู้ควบคุม

นอกจากนี้ผู้ร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้สึกลงในการวางแผนการเรียนการสอน เกี่ยวกับข้อดี ข้อเสีย ในการวางแผน และเสนอแนะในการวางแผนไว้ดังต่อไปนี้

ความรู้สึกลงในการวางแผนการเรียนการสอน

1. การวางแผนการเรียนการสอนช่วยทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ทำให้การเรียนการสอนสนุกสนาน และตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา
2. การวางแผนสนับสนุนการปกครองแบบประชาธิปไตย ทำให้ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันไม่ว่าจะเป็นครูอาจารย์ และนักเรียน ต่างได้แสดงความคิดเห็นทั้งสนับสนุน และคัดค้านกันได้อย่างเต็มที่

3. การวางแผนการเรียนการสอนนับว่าดี ควรได้มีการวางแผนการเรียนการสอนทุกวิชา แต่อาจจะไม่ต้องใช้เวลามากนัก เนื้อหาในแต่ละเรื่องหรือ บทเรียนหนึ่ง ครูควรได้ซักถามถึงความต้องการของนักเรียนบ้าง

ข้อดีของการวางแผน

1. ทำให้มีโอกาสได้เตรียมตัวเรียนอย่างพร้อมเพรียง
2. ได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
3. ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่
4. ทราบจุดประสงค์ในการเรียน ทำให้เห็นแนวทางในการเรียน
5. ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้น
6. ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานไปกับการเรียน เพราะเป็นผู้กำหนดกิจกรรมการเรียน โดยเป็นไปตามความต้องการของตนเอง
7. ทราบวิธีการประเมินผล สามารถถึงข้อสอบได้ถูกจุด
8. การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีระเบียบ และใช้เวลาได้อย่างประหยัด และคุ้มค่า
9. ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดีขึ้น

ข้อเสียของการวางแผน

1. มีเวลาน้อยเกินไปในการวางแผน
2. สภาพห้องประชุมใหญ่เกินไป ควรใช้ห้องให้เล็กกว่านี้
3. สมาชิกบางคนยังแสดงความคิดเห็นน้อยเกินไป
4. สมาชิกขาดประสบการณ์ในการวางแผน

ข้อเสนอแนะ

1. สมาชิกบางคนควรให้ความร่วมมือมากกว่านี้
2. ควรเปลี่ยนสถานที่การวางแผน โดยหาห้องให้พอเหมาะกับสมาชิกที่ร่วมประชุม
3. การวางแผนควรใช้เวลาในวันหยุดบ้าง และควรมีอาหารว่าง

บริการด้วย

ปิดประชุมเวลา 8.30 น

น.ส.พรเพ็ญ สูงเมธ
ผู้อำนวยการประชุม

แผนการสอนที่ 1

เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกประวัติและผลงานของผู้แต่งได้
- 1.2 บอกที่มาของเรื่องได้
- 1.3 บอกลักษณะคำประพันธ์ที่ใช้ในการแต่งได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 นำเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายเป็นงานประพันธ์ที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนสรทรงแสดงนิพนธ์ขึ้น เพื่องานฉลองตักวัดพระเชตุพนฯในสมัยรัชกาลที่ 3 ลิลิตเป็นรูปแบบของงานประพันธ์ไทย ประกอบด้วยโคลงและร่าย สลับกันไปตามความเหมาะสม แต่จะต้องเริ่มด้วยร่ายซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับบทยอพระเกียรติ และสักดิ์ิความเจริญของบ้านเมือง

2.2 ประวัติผู้แต่ง สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส มีพระนามเดิมว่าพระองค์เจ้าवासกรี เป็นพระเจ้าลูกยาเธอในรัชกาลที่ 1 ประสูติเมื่อ พ.ศ. 2333 ทรงเป็นพระอาจารย์ในราชวงศ์จักรีหลายพระองค์ ผลงานมีหลายเรื่อง เช่น พระปฐมสมโพธิกถา โคลงกลบท กุศุณษาสอนน้องคำฉันท์

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

- ขั้นนำ 3.1 เปิดเครื่องบันทึกเสียงเพลงท่อนเจดีย์ให้นักเรียนฟัง
- ขั้นสอน 3.2 ครูให้นักเรียนดูภาพการทักวัดทอหัตถ์ แล้วให้นักเรียนที่มีความรู้ มาเล่าให้เพื่อนฟัง

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่องในใจ

3.4 ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องทีอ่าน เช่น
ใครเป็นผู้แต่งเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

เรื่องนี้แต่งขึ้นในโอกาสใด

ลิลิตหมายถึงอะไร

3.5 ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับพระประวัติและผลงานของผู้แต่ง พร้อมทั้งให้นักเรียนดูภาพประกอบ

3.6 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงลักษณะคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ และรายสุภาพ

ขั้นสรุป 3.7 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปที่มาของเรื่องและพระประวัติของผู้แต่ง

3.8 ให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่องจนจบและศึกษาพระประวัติของผู้แต่งเพิ่มเติม

3.9 ให้นักเรียนเขียนแผนบังคับของโคลงสี่สุภาพและรายสุภาพให้สมบูรณ์

4. สื่อการสอน

4.1 เครื่องบันทึกเสียง

4.2 เพลงคอนเจ็คย์

4.3 ภาพการถ่ายทอดสด

4.4 ภาพสมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากความตั้งใจและการร่วมอภิปราย

5.2 ตรวจจากการเขียนแผนบังคับของคำประพันธ์

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 การประพันธ์ ท.041

6.2 ไทธรรมกับหมา

แผนการสอนที่ 2

เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกชนิดของคำแผลง คำสมาส คำสนธิ และคำโบราณได้
- 1.2 อธิบายความหมายของคำโบราณได้
- 1.3 ยกตัวอย่างคำสมาส สนธิ คำแผลง และคำโบราณได้
- 1.4 บอกข้อแนะนำในการอ่านเรื่องได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 คำแนะนำและความรู้เพื่อช่วยในการอ่าน

ลิลิตตะเลงพ่ายเป็นบทประพันธ์ที่นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถอ่านตามลำพังได้ ต้องอาศัยครูช่วยอธิบาย งานประพันธ์นี้เป็นทั้งอ่านหลายๆครั้ง ครั้งแรกอ่านเพื่อรู้เรื่องก่อน ครั้งต่อไปอ่านให้ละเอียดขึ้น ผู้อ่านจะต้องรู้ศัพท์ ถ้าไม่รู้จะเข้าใจไม่ถึงกวีได้ ดังนั้นต้องศึกษาศัพท์ให้พอมีความรู้เสียก่อน

2.2 การใช้คำแผลง เช่น แผลงสระ โอรส - เอารส แผลงพยัญชนะ กระทบ - กระทบ แผลงวรรณยุกต์ พยู่ - พยู่

2.3 คำสมาส เช่น คชยาน มงคลอาสน์ ราชาวาที

2.4 คำสนธิ เช่น สัสตราวุธ ไชยานุภาพ สุภาภรณ์

2.5 คำโบราณ เช่น เสียว - บางที สบ-ทุก ส่ำ- หมู

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ครูนำบัตรคำสมาส สนธิ คำแผลง คำโบราณ มาติดบนกระดานดำ

ขั้นสอน 3.2 ครูและนักเรียนทบทวนคำสมาส สนธิ และคำแผลง

3.3 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงข้อแนะนำในการอ่านเรื่อง

3.4 ครูนำแผนภูมิคำประพันธ์มาให้เด็กเรียนอ่าน และให้นักเรียนยกตัวอย่าง

คำสมาส สนธิ และคำแผลง

3.5 ครูอธิบายลักษณะของคำโบราณเพิ่มเติม

ขั้นสรุป 3.6 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อแนะนำในการอ่าน และข้อสังเกตคำแต่ละชนิด

3.7 ให้นักเรียนเล่นเกมแข่งขันเขียนคำสมาส สนธิ คำแผลง และคำใบ้รายละเอียด

4. สื่อการสอน

4.1 รูปภาพการถ่ายทอดทัศน

4.2 บัตรคำ

4.3 แผนภูมิ

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตความตั้งใจในการเรียน

5.2 สังเกตจากการร่วมอภิปรายและตอบคำถาม

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ลิลิตละเลงลายฉบับสมบูรณ์

6.2 ประวัตินครบาล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 3

เรื่องศิลปะ เองหลาย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกลักษณะคำประพันธ์ประเภทโคลง และ ร่ายได้
- 1.2 ถอดคำประพันธ์ให้เป็นถ้อยคำได้ใจเรา
- 1.3 อ่านทำนองเสนาะได้
- 1.4 ขก้วงอย่างถ้อยคำสำนวนที่ไพเราะมีให้
- 1.5 จัดข้อบุคคล คำที่มีมีความหมายเหมือนกันเข้ารวมเข้าด้วยกัน

2. ขอบเขตของเนื้อหา

กล่าวถึงความเจริญรุ่งเรืองของกรุงศรีอยุธยา สรรเสริญความกล้าหาญของสมเด็จพระนเรศวร กล่าวถึงสมเด็จพระเจ้านันทบุเรงทรงทราบข่าวศึกกับกรมหมื่นรามราชา สวรรคต จึงใช้ใหม่เสด็จพร้อมท้าวสุทนต์มาตีกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระนเรศวรมหาราชมีความแค้นใจ จึงถูกสมเด็จพระเจ้านันทบุเรงครั้นประชิดประชิดล้อมท้าวสุทนต์ถึงตาย ทำให้ได้รับความอับอายเป็นอย่างมาก จึงยอมยกทัพไป

3. กิจกรรมการเรียนรู้

- ขั้นนำ 3.1 สันทนาการเกี่ยวกับประเพณีความเชื่อเกี่ยวกับการไหว้ครู
- ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนฟังบทกวีจากเครื่องปั้นดินเผา
3.3 ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนแข่งขับการอ่านทำนองเสนาะ โดยแบ่งจากบทกวี และเหตุการณ์ต่างเมือง มอญ
- 3.4 ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์แล้วอ่านและเขียนลงสมุด
- 3.5 ให้นักเรียนรวบรวมคำที่มีมีความหมายเหมือนกันจากหนังสือ
- 3.6 ให้นักเรียนยกตัวอย่างตอนใดไพเราะและให้ศิลปะใจมาร่วมอภิปราย
- ขั้นสรุป 3.7 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาคำประพันธ์
- 3.8 ให้นักเรียนไปอ่านตอนสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับกรมหมื่นรามราชา และ

รวบรวมศัพท์ยาก อธิบายความหมายให้ชัดเจน

4. สื่อการสอน

4.1 เครื่องบันทึกเสียง

4.2 เทปการอ่านทำนองเสนาะ

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตความตั้งใจในการเรียน

5.2 สังเกตจากคำทักท้วงมีปราชญ์และตอบคำถาม

5.3 ตรวจสอบแฟ้มฝึกหัดการรวบรวมศัพท์ยาก

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ประเพณีไทยสมัยพระมหาราชครู

6.2 ผลงานกรมศิลปากรสมัยรัชกาลที่ ๕ ๒๕๔๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 4

เรื่องศิลปะเลงท้าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 อธิบายความหมายของคำที่ได้
- 1.2 สรุปเนื้อเรื่องตอนที่อ่านได้
- 1.3 บอกลักษณะของนิราศได้
- 1.4 วิเคราะห์ได้ว่าตอนใดไพเราะและแนวคิด

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เนื้อเรื่องย่อ สมเด็จพระนารายณ์ปราศจากพิศเหาเมืองกาญจนบุรี ระบุว่าสมภาร เกิดความวิตกกังวล เมื่อพบเห็นสิ่งใด เช่น ดอกไม้ ก็รำพันถึงนางอันเป็นที่รัก หอมมาถึง ตมหมวนก็เกิดกลางรายคือ ลมพัดทำให้พระเศวตงัตรหนักลง ทำให้พระองค์เกิดความรู้สึก หัวใจใจมากขึ้น

2.2 ลักษณะของนิราศ นิราศเป็นลักษณะคำประพันธ์ที่ต้องมีการบริหารจัดการจากกัน และมีการรำพันรำพันถึงนางอันเป็นที่รัก

2.3 คุณค่าทางวรรณศิลป์ เช่น การเล่นคำ คำคล้อง เปรียบเทียบ ฯลฯ

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ 3.1 ครูอ่านคำประพันธ์โคลงและรายให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนอ่านออกเสียงทีละคน และถอดคำประพันธ์โดยครูคอย

แนะนำ

3.3 ครูนำแผนที่ และลักษณะคำประพันธ์ประเภทนิราศมาให้นักเรียนดู

และร่วมกันอภิปราย

3.4 ให้นักเรียนแยกตัวอย่างคำประพันธ์ประเภทนิราศ

3.5 ให้นักเรียนแยกตัวอย่างตอนที่ไพเราะ และบันทึกจากที่อ่าน

3.6 ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความไพเราะและข้อคิดที่ได้ เช่น

การเล่นคำ การเปรียบเทียบ ฯลฯ

- ขั้นสรุป
- 3.7 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะนิราศ และเนื้อหาตอนนี้
- 3.8 ให้นักเรียนแต่งสั้นต่อกำประพันธ์ประเภทร่าย โคลงสุภาพ
ให้นักเรียนดูก่อน
- 3.9 ให้นักเรียนรวบรวมคำประพันธ์ที่ไพเราะและมีคติจากเรื่อง
ลิลิตละล่งพ่ายใส่สมุด

4. สื่อการสอน

- 4.1 แผนภูมิ
- 4.2 ภาพต้นสลัดได
- 4.3 ดอกสายหยุด

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตจากการร่วมกันประเมินผลการอ่านพำนองเสนาะ
- 5.2 สังเกตจากการถอดคำประพันธ์

6. หนังสือประกอบการสอน

- 6.1 ลิลิตละล่งพ่ายฉบับสมบูรณ์
- 6.2 การประพันธ์ ท.041
- 6.3 การประพันธ์และประวัติวรรณคดีของ เจือ สดะเวทิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 5
เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 อธิบายความหมายของคำว่าถ้อยคำสำนวนได้
- 1.2 พุคเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
- 1.3 ยกตัวอย่างพฤติกรรมของบุคคลในเรื่องเปรียบเทียบกับถ้อยคำสำนวนได้
- 1.4 ยกตัวอย่างถ้อยคำสำนวนได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เนื้อเรื่องย่อ สมเด็จพระนเรศวรปรากรเรื่องตีเขมร ขณะนั้น
สมเด็จพระนเรศวรมหาราชยกทัพมาตีเขมร สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
ยกทัพไปตีเมืองจันทบุรีได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
และให้เจ้าเมืองจันทบุรีไปข่มใจเมืองจันทบุรี คอยตัดสะพาน
เชือกที่ล่ากระเพน และจัดกองทัพตรีเสนามาตั้งรับที่หนองสาหร่าย

2.2 การใช้ถ้อยคำสำนวน สุภาษิตให้มีประสิทธิภาพ
ถ้อยคำ หมายถึง คำพูดที่มนุษย์สื่อสารกันทั้งในคำณวจนะ และในคำ
กิริยาอื่น ๆ ซึ่งถ้อยคำมีความหมายเป็น 2 ลักษณะคือ

ก. คำความหมายเฉพาะคำ เช่น ความหมายนัยตรง และนัยประหวัด

ข. ความหมายเทียบคำอื่น เช่น คำที่มีความหมายเหมือนกัน

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่รวบรวม เรียบเรียงไว้ตายตัว สลับที่ตัดทอน
ไม่ได้ มีความหมายไม่ตรงไปตรงมา แต่เป็นที่เข้าใจกันแพร่หลาย

3. ขอบเขตของเนื้อหา

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ครูให้นักเรียนเล่นเกมทายปัญหาสุภาษิต

ขั้นสอน 3.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายทบทวนเกี่ยวกับคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์

3.3 ให้นักเรียนอ่านเรื่องในใจ โดยครูแบ่งเป็นช่วงๆ

3.4 ให้นักเรียนแต่ละคนออกมาสรุปเรื่องตอนที่อ่าน และถ้าตอนใดมีความ

ไพเราะใช้ชี้แจงเหตุผลด้วย

3.5 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงลักษณะความหมายของถ้อยคำสำนวน

3.6 ให้นักเรียนยกตัวอย่างพฤติกรรมของบุคคลในเรื่องมาเปรียบเทียบกับ

กับสำนวน โดยครูคอยแนะนำ

ขั้นสรุป 3.7 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาและความหมายของสำนวน

3.8 แบ่งกลุ่มทนายปัญหาสุภาษิต

3.9 ให้นักเรียนอ่านเรื่องยุทธหัตถี

3.10 ให้นักเรียนรวบรวมถ้อยคำสำนวนที่ปรากฏในหนังสือใส่สมุด

4. สื่อการสอน

4.1 สลากสำนวน

4.2 แถบประโยคสำนวนสุภาษิต

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการเล่นเกมทนายปัญหาสุภาษิต

5.2 สังเกตจากการตอบคำถาม สรุปเรื่อง

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ภาษาพาสาร์

6.2 สำนวนสุภาษิต

6.3 วรรณคดีวิจารณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 6

เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกประเพณีความเชื่อที่ปรากฏในเรื่องได้
- 1.2 ยกตัวอย่างประเพณีความเชื่อของคนไทยได้
- 1.3 วิเคราะห์ วิจัยประเพณีความเชื่อได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

สมเด็จพระนเรศวรมหาราชให้โรคาภักษเพื่อยลทัณฑ์ ทรงนำภีร์เบ็ญไชลอนทวาร กองทัพมาหักที่ปากโงก ตรงกลางคืนสมเด็จพระนเรศวรทรงระสุมบิน เห็นน้ำไหลมาทางทิศตะวันตก และได้ออกสู้รบระเข้ พระองค์ให้โรคาภักษซึ่งทำนายว่าพระองค์จะชนะศึก

ประเพณีความเชื่อต่างๆ เช่น ความฝัน 4 ประการ ได้แก่ บุญนิยม จิตนิวรรต เพชรสังหาร อาวุธโงก กล่าวถึง จตุรงค์โงก การหาภักษ เบ็ญไชลอนทวาร และศึกไม้ข่มนาม

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ชมสไลด์ประเพณีความเชื่อของไทย

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนอ่านเรื่องในใจและจับใจความสำคัญ

3.3 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประเพณีความเชื่อที่ปรากฏในเรื่อง เช่น การเบ็ญไชลอนทวาร การหาภักษ

3.4 ให้นักเรียนยกตัวอย่างประเพณีความเชื่อต่างๆของคนไทยที่นักเรียนประสบพบเห็นอยู่ในชีวิตประจำวันมาวิเคราะห์วิจารณ์

ขั้นสรุป 3.5 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่อง และคุณค่าของประเพณีความเชื่อที่กล่าวถึง

3.6 ให้นักเรียนเขียนคุณค่าของประเพณีการเบ็ญไชลอนทวาร จิตนิวรรตไม้ข่มนาม

3.7 ให้นักเรียนรวบรวมประเพณีความเชื่อต่างๆที่กล่าวถึงใน เรื่องลิลิตตะเลง

พ่ายใส่สมุด

4. สื่อการสอน

4.1 สไลด์ประเพณีความเชื่อของคนไทย เช่น การตั้งศาลพระภูมิ การทำพิธี
สะเดาะเคราะห์

5. การประเมินผล

5.1 การทำแบบฝึกหัดวิเคราะห์ประเพณีความเชื่อ

5.2 สังเกตจากการร่วมอภิปราย

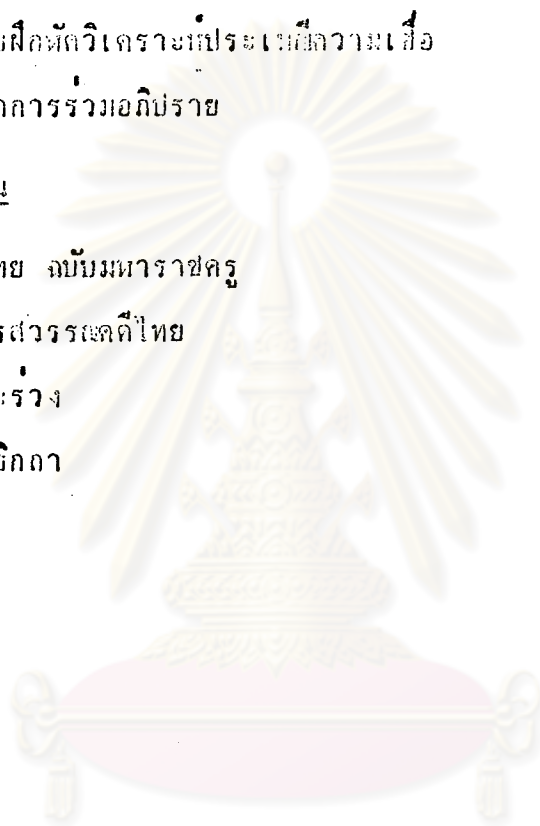
6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ประเพณีไทย ฉบับมหาสารคาม

6.2 วิเคราะห์สารคดีไทย

6.3 ไตรภูมิพระร่วง

6.4 ปฐมสมโพธิกถา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 7

เรื่องลลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 อธิบายความหมายของการวิเคราะห์ วินิจฉัยได้
- 1.2 บอกกระบวนการวิเคราะห์ วินิจฉัยได้
- 1.3 อ่านตีความวิเคราะห์วินิจฉัยได้
- 1.4 อธิบายลักษณะและเรียกชื่ออาวุธในสารบบสมัยโบราณได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เนื้อเรื่องย่อ สมเด็จพระมหาอุปราชายกทัพเข้าปะทะทัพหน้าของไทย ทหารทั้งสองฝ่ายต่อสู้กัน ต่างล้มตายเป็นจำนวนมาก

2.2 การอ่านวิเคราะห์และวินิจฉัย

วิเคราะห์หมายถึง การแยกออกเป็นส่วนๆ เพื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วน
วินิจฉัยหมายถึง พิจารณาสารด้วยความเอาใจใส่ ให้ได้ประโยชน์

ตามจุดประสงค์ของผู้วินิจฉัย

กระบวนการใช้วิเคราะห์และวินิจฉัย

1. มองดูว่าใช้รูปแบบใด
2. แยกเนื้อหาเป็นส่วนๆ ว่าใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด
3. แยกพิจารณาแต่ละส่วน
4. พิจารณาว่าผู้เขียนใช้กลวิธีใด

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 นักเรียนแสดงหุ่นมือทบทวนเนื้อหาคร่าวๆ แล้ว

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนอ่านเนื้อหาตอนนี้ในใจ และจับใจความ

3.3 นำรูปภาพ ของจำลองอาวุธที่ใช้ในสมัยโบราณมาให้นักเรียนสังเกต

ดู และเปรียบเทียบ

3.4 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความหมายและกระบวนการวิเคราะห์
และวินิจฉัย

- 3.5 ให้นักเรียนวิเคราะห์ วิเคราะห์เนื้อหาตอนที่อ่านและเขียนใส่สมุด
ชั้นสรุป 3.6 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายและกระบวนการวิเคราะห์
 และวิเคราะห์
- 3.7 ให้นักเรียนแข่งขันกันทายภาพอาวุธ และเรียกชื่อให้ถูกต้อง หรืออาจจะ
 ให้ออกไปเขียนภาพอาวุธบนกระดานคำก็ได้
- 3.8 ให้นักเรียนอ่านเรื่องในหนังสือที่พัฒนา โดยเลือกตามความสนใจและเขียน
 วิเคราะห์ วิเคราะห์มาส่ง
4. สื่อการสอน
- 4.1 ภาพอาวุธ หอก โล่ ดาบ
- 4.2 ของจำลองอาวุธ ดาบ ทวน ง้าว
- 4.3 หุ่นมือ
- 4.4 เทปบันทึกเสียง
5. การประเมินผล
- 5.1 สังเกตการร่วมอภิปรายซักถาม
- 5.2 การทำแบบฝึกหัดวิเคราะห์ วิเคราะห์
- 5.3 สังเกตความร่วมมือในการแสดงหุ่นมือ
6. หนังสือประกอบการสอน
- 6.1 ภาษากับความคิด ของประสิทธิ์ กาพย์กลอน
- 6.2 การประพันธ์ ท.041

เรื่องกลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 วิเคราะห์ประเพณีความเชื่อได้
- 1.2 อ่านมีลีลาเหมือนกับพูดได้
- 1.3 ถอดคำประพันธ์ได้ถูกต้อง
- 1.4 เขียนคำศัพท์ได้ถูกต้อง
- 1.5 วิจารณอุปนิสัยของตัวละครได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เนื้อเรื่องย่อ ทักษิณาทองไทยมีกำลังน้อยกว่าจึงแตกถอยอย่างไม่เป็นกระบวนการ สมเด็จพระนเรศวรใช้ขุบายโดยจัดทัพอีกกองหนึ่งไปต้านแล้วทำที่สู้ไม่ได้ถอยร่นมา ทักษิณาทองเห็นไทยหนีจึงติดตามด้วยความละเมียดใจ ขณะที่ทัพสมเด็จพระนเรศวรกำลังรุกไล่มาทันทหารพม่า ก็เกิดพายุฝนพัดไปทั่ว พระองค์จึงขอให้เทพยดาช่วยกำจัดพายุให้หายไป เมื่อพายุหมด พระองค์ก็แลเห็นสมเด็จพระมหาอุปราชาประทับที่ต้นข่อย

2.2 การจัดทำความคำราชาศัพท์สงคราม

การจัดทำที่กล่าวถึงในเรื่องนี้มีดังต่อไปนี้คือ การจัดทำแบบครุพนาม

นาคนาม สีนาม ปทุมพยูห์

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ทบทวนเนื้อคร่าวที่แล้ว

ขั้นสอน 3.2 ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนถอดคำประพันธ์เป็นช่วงๆ

3.3 ให้นักเรียนส่งตัวแทนมารายงานหน้าชั้น

3.4 ให้นักเรียนวิเคราะห์ ประเพณีความเชื่อที่ปรากฏ เช่น ความเชื่อ

เรื่องนรก สวรรค์ การจัดทำ ฯลฯ

3.5 ให้นักเรียนแข่งอ่านภาพการจัดตั้งทัพแบบต่างๆ เช่น ครุพนาม

3.6 ครูนำภาพการจัดตั้งทัพที่แท้จริงมาให้ให้นักเรียนดู และร่วมกันอภิปราย

3.7 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องตอนนี้ โดยให้มีลีลาเหมือนกับพูด โดย

ครูคอยแนะนำ

3.8 ให้นักเรียนสังเกตอุปนิสัยของตัวละครที่สำคัญ และจดบันทึกพฤติกรรมซึ่งบ่งถึงนิสัย และนำมารายงานหน้าชั้น

ขั้นสรุป 3.9 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อตอนนี้

3.10 ให้นักเรียนเขียนตามคำบอกและตรวจแก้ไขบนกระดาน

3.11 ให้นักเรียนรวบรวมลักษณะนิสัยของตัวละคร พร้อมทั้งวิจารณ์ให้สมบูรณ์

4. สื่อการสอน

4.1 ภาพนรก สวรรค์

4.2 ภาพแผนผังการจัดทัพแบบสี่หนาม ครุฑนาม นาคนาม

5. การประเมินผล

5.1 การเขียนตามคำบอก

5.2 สังเกตจากการอ่านและถอดคำประพันธ์

5.3 การทำแบบฝึกหัดวิจารณ์นิสัยของตัวละคร

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ประเพณีไทย

6.2 คลังแห่งวรรณคดี

6.3 ไตรภูมิพระร่วง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 9

เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บรรยายการท่ายุทธหัตถ์ ได้
- 1.2 บอกประเภทของการพูดต่อประชุมชนได้
- 1.3 บอกความสำคัญของการพูดได้
- 1.4 จำแนกจุดมุ่งหมายในการพูดได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 สมเด็จพระนเรศวรใช้ความสามารถในการพูด จนทำให้สมเด็จพระมหาอุปราชายินยอมท่ายุทธหัตถ์ การท่ายุทธหัตถ์ปรากฏว่า สมเด็จพระมหาอุปราชากลับคืนพระที่นั่ง ทัดผมมาจึงแตกพ่ายหนีไปหมดสิ้น

2.2 การพูดต่อประชุมชน

ความสำคัญของการพูด

ประเภทของการพูด

จุดมุ่งหมายในการพูด

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ชมสไลด์การพูดไทยใช้วัจนภาษาประกอบ

ขั้นสอน 3.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของการพูด

3.3 นักเรียนอ่านเรื่องการพูดต่อประชุมชนจากหนังสือทักษะพัฒนา

3.4 ครูซักถามเกี่ยวกับประเภทการพูด แลพจุดมุ่งหมายในการพูด

3.5 ให้นักเรียนอ่านเรื่องตอนท่ายุทธหัตถ์ในใจ

3.6 ให้นักเรียนบางคนออกมาบรรยายการท่ายุทธหัตถ์

ขั้นสรุป 3.7 ให้นักเรียนเขียนความสำคัญของการพูด และออกมารายงานหน้าชั้น

3.8 ให้นักเรียนไปเตรียมเรื่องพูด ไทยเลือกเรื่องตามความสนใจ

4. สื่อการสอน

4.1 สไลด์อวัจนภาษา

5. การประเมินผล

5.1 การทำแบบฝึกหัดเขียนสรุปเรื่อง

5.2 สังเกตจากการตอบคำถาม

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 หลักการพูดของนิพนธ์ ศรีอิฐ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 10
เรื่องลิลิตละเลงพ่าย

86

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกลักษณะของสลุบ และความสำคัญของสลุบได้
- 1.2 บอกลักษณะคำประพันธ์ประเภทโคลง สอง โคลงสาม โคลงสี่สุภาพ และรายสุภาพได้
- 1.3 เขียนแผนบังคับของคำประพันธ์ประเภทโคลงสอง โคลงสาม โคลงสี่สุภาพ และรายสุภาพได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เนื้อเรื่องย่อ เมื่อสมเด็จพระมหาอุปราชสิ้นพระชนม์ สมเด็จพระนเรศวรทรงสร้างสลุบที่ตำบลตระพังตรุไว้เป็นการเฉลิมฉลองวีรกรรม ทรงปูนบำเหน็จให้นายมหานุกาฬ และหมื่นภักดีศรที่เสียชีวิตในสงคราม และให้รางวัลแก่เจ้ารามราชนพและขุนศรีคชคง สำหรับทหารที่ตามมาไม่ทัน พระองค์ให้ตรัสพิจารณาเอาโทษ

- 2.2 การประเมินค่าพฤติกรรมการพูดต่อประชุมชน
การวิเคราะห์พิจารณาในด้าน ผู้พูด ผู้ฟัง และสาร

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

- ขั้นนำ 3.1 นำภาพสลุบมาอภิปรายร่วมกับนักเรียน
- ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนอ่านตอนสมเด็จพระนเรศวรทรงสร้างสลุบ และร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของสลุบ และลักษณะของสลุบ
- 3.3 ให้นักเรียนบางคนออกมาเขียนแผนตั้งของโคลงสอง โคลงสาม โคลงสี่สุภาพ และรายสุภาพ บนกระดานดำ
- 3.4 ครูนำแผนบังคับที่ถูกต้องมาเปรียบเทียบกับที่นักเรียนเขียน และตรวจแก้ไขให้ถูกต้อง
- 3.5 ให้นักเรียนเปรียบเทียบคำประพันธ์แต่ละประเภท
- ขั้นสรุป 3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อสังเกตของคำประพันธ์แต่ละประเภท และความสำคัญในการสร้างสลุบ
- 3.7 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อย 5-7 คน เพื่อเลือกตอนที่ประทับใจแสดงละคร

4. สื่อการสอน

4.1 ภาพลัญจ

4.2 แผนภูมิคำประพันธ์

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตความตั้งใจในการเรียน

5.2 การเขียนแผนบังคับของคำประพันธ์

5.3 สังเกตจากการร่วมอภิปรายและตอบคำถาม

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ประวัติศาสตร์พม่า ทินอ่อง

6.2 อนุสาร อสท. พุศิจิกายน 27

6.3 พม่าเสียเมือง ศักดิ์สิทธิ์ ปราโมช

6.4 การประพันธ์ ท.041

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 11

เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บ่งบอกอุปนิสัยของตัวละครได้
- 1.2 วิเคราะห์วิจารณ์อุปนิสัยของตัวละครได้
- 1.3 เขียนแผนผังการเดินที่พระองค์เจ้าพระมหาอุปราชาได้
- 1.4 พุดเล่าเรื่องได้ตามลำดับเหตุการณ์
- 1.5 เขียนประเมินผลการพูดได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เนื้อเรื่องย่อ สมเด็จพระวันรัตวัดป่าแก้วทราบข่าวว่าสมเด็จพระนเรศวรชนะศึกกลับมา เด่วจะเอาโทษแก่ทหารที่กรมเสด็จไม่ทัน จึงเสด็จมาขอพระราชทานอภัยโทษ โดยเปรียบเทียบกับพระพุทธเจ้าชนะมารทั้งหลาย

2.2 ลักษณะคำประพันธ์

รายสุภาพ

โคลงสองสุภาพ

โคลงสามสุภาพ

โคลงสามสุภาพ

โคลงสี่สุภาพ

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ทบทวนเนื้อหาคร่าวที่แล้ว

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนบางคนออกมา เขียนแผนผังการเดินที่พระองค์เจ้าพระมหาอุปราชา

3.3 ครูนำแผนผังที่แท้จริงมาอภิปราย

3.4 แบ่งนักเรียนเป็นสองฝ่าย โดยให้ผลิตกันทายอุปนิสัยของตัวละคร

3.5 ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์วิจารณ์อุปนิสัยของตัวละคร

ขั้นสรุป 3.6 ให้นักเรียนบางคนออกมาพูดสรุปและเล่าเหตุการณ์สำคัญๆตามลำดับ

3.7 ให้ผู้ฟังเป็นผู้ประเมินการพูดของเพื่อน และร่วมกันประเมิน

3.8 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท

4. สื่อการสอน

4.1 แผนผังการเดินทาง

4.2 ใบประเมินการพูด

5. การประเมินผล

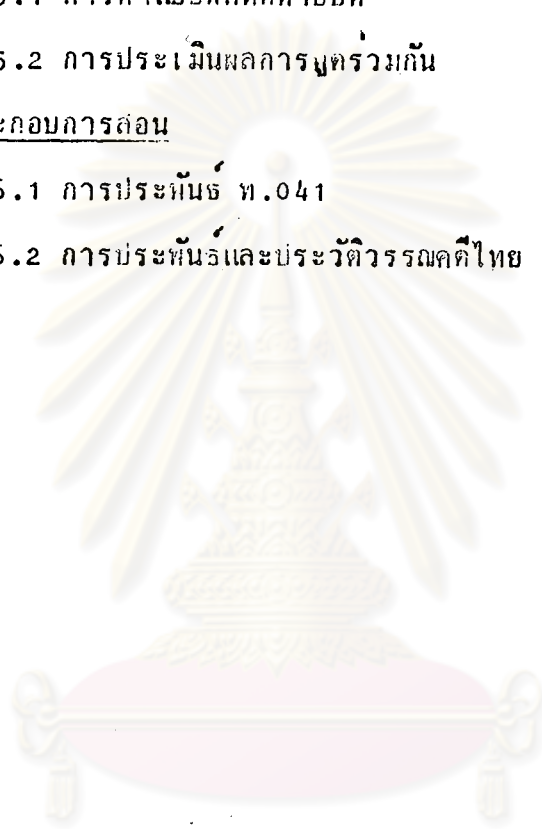
5.1 การทำแบบฝึกหัดท้ายบท

5.2 การประเมินผลการพูดร่วมกัน

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 การประพันธ์ ท.041

6.2 การประพันธ์และประวัติวรรณคดีไทย เจือ สตะเวทิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 12
เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 พูดหรือเขียนเรื่องย่อได้
- 1.2 แสดงละครได้ตามความรู้สึกและประทับใจ
- 1.3 เขียนแสดงความรู้สึกและจินตนาการได้
- 1.4 วิเคราะห์คุณค่าทางด้านเนื้อหาสาระและวรรณศิลป์ได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

- 2.1 คุณค่าที่ได้รับจากเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย
คุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ เช่น การเล่นคำ คำคำเปรียบเทียบกับฯ
คุณค่าทางด้านข้อคิดคติเตือนใจต่างๆ
คุณค่าทางด้านความรู้ เช่น ประเพณี ความเชื่อต่างๆ
- 2.2 การเขียนแสดงความรู้สึกและจินตนาการ
การใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก
การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเปรียบเทียบ

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

- ขั้นนำ 3.1 ชมสไลด์เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย
- ขั้นสอน 3.2 แสดงละครตามที่ได้นัดหมาย
- 3.3 ครูและนักเรียนร่วมกันตีพิมพ์และเสนอแนะ
- 3.4 ให้นักเรียนอ่านเรื่องการเขียนแสดงความรู้สึกและจินตนาการจากหนังสือทักษะพัฒนา
- 3.5 ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อหา
- ขั้นสรุป 3.6 ให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกจินตนาการเกี่ยวกับคุณค่าที่ได้รับ
- 3.7 ให้นักเรียนเขียนเรื่องนิทาน โดยทำเป็นสมุดภาพ

4. สื่อการสอน

- 4.1 สไลด์เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย
- 4.2 ตัวอย่างหนังสือนิทานที่นักเรียนรู้สำหรับ

5. การประเมินผล

- 5.1 การทำสมุดภาพนิทาน
- 5.2 การสังเกตจากการแสดงละครความประทับใจ
- 5.3 การทดสอบ

6. หนังสือประกอบการสอน

- 6.1 วรรณกรรมปัจจุบัน สิทธา พินิจกุล
- 6.2 การเขียน ปรีชา ช่างขวัญอิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอน เรื่องพระบรมราโชวาทและเรื่องลี้ลับในเงามืด

ในกลุ่มทวิภาค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 1

เรื่องพระบรมราชาไชวาท

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกพระราชประวัติของกษัตริย์แห่งอาณาจักรอยุธยาได้ถูกต้อง
- 1.2 บอกความหมายของคำว่า "วาทนิพนธ์" ได้
- 1.3 ยกตัวอย่างการพูดที่สละสลวยและชัดเจนของพระไชวาทนิพนธ์ได้
- 1.4 เขียนหรือพูดข้อใดเปรียบและเสียเปรียบของการใช้และไม่ใช้วาทนิพนธ์ได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 นำเรื่อง พระบรมราชาไชวาทคือ เชื่อกันว่ามาจากกษัตริย์บางกอก พระขวามพระราชดำรัสและพระบรมราชาไชวาทที่พระราชทานในโอกาสต่างๆ ซึ่งสำนักราชเลขาธิการจัดพิมพ์ขึ้นในโอกาสพระราชพิธีฉัตรมงคล พระบรมราชาไชวาทองค์นี้รวมเป็น "วาทนิพนธ์" หรือต้นฉบับ ส่วนองค์ที่สองเป็นพระบรมราชาไชวาทที่กล่าวโดยไม่มีต้นฉบับ

2.2 พระราชประวัติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชชนก ๗ วันตรงกับ 5 ธันวาคม 2470 ณ เมือง เดทรแมริคส์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นพระราชโอรสองค์ที่ 3 ในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรวชิรเวศกษัตริย์บรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงศึกษาเบื้องต้นที่โรงเรียนมาแตร์เดอี ชั้นประถม มัธยมและอุดมศึกษาที่ ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ เสด็จขึ้นครองถวัลย์ราชสมบัติเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2489

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 เปิดเครื่องบันทึกเสียงเพลงชะตาชีวิตให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน 3.2 สนทนาเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

3.3 ให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง และพระราชประวัติของพระองค์ในใจ

3.4 ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน เช่น

วาทนิพนธ์หมายความว่าอย่างไร

พระบรมราโชวาทเป็นของใคร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มีพระราชสมภพที่ใด

3.5 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงข้อดีเปรียบเทียบและเสียเปรียบในการใช้วาทนิพนธ์และไม่ใช้วาทนิพนธ์

3.6 ให้นักเรียนยกตัวอย่างการพูดที่มีลักษณะคล้ายการใช้วาทนิพนธ์ และครูแก้ไขหรือเพิ่มเติม

ขั้นสรุป 3.7 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปที่มาของพระบรมราโชวาท และพระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

3.8 ให้นักเรียนรวบรวมผลงาน และพระราชกรณียกิจที่สำคัญๆของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ให้สมบูรณ์ และทำรายงานส่ง

3.9 ให้นักเรียนอ่านพระบรมราโชวาททั้งสององค์

4. สื่อการสอน

4.1 เครื่องบันทึกเสียง

4.2 เพลงชะตาชีวิต

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการร่วมอภิปรายและตอบคำถาม

5.2 การตรวจรายงานพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท

แผนการสอนที่ 2
เรื่องพระบรมราโชวาท

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 อธิบายคำว่าวิจารณ์ได้
- 1.2 บอกกระบวนการใช้วิจารณ์ในการฟังได้
- 1.3 เมื่อนักเรียนฟังข่าว นักเรียนสามารถวิจารณ์ได้
- 1.4 วิเคราะห์และแยกจุดมุ่งหมายของสารแต่ละประเภทได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

การใช้วิจารณ์ในการฟัง

การใช้วิจารณ์ในการฟังหมายถึง การใช้ปัญญาสามารถสันนิษฐาน
เหตุผลได้ หรือการฟังโดยใช้ความคิด ไตร่ตรวนโดยใช้เหตุผล

กระบวนการใช้วิจารณ์

วิเคราะห์

ไตร่ตรวน

วินิจฉัย

ประเมินค่า

ใช้ประโยชน์

ประเภทของสาร

สารที่ให้ความรู้

สารที่ให้นันทนาการ

สารที่จรรโลงใจ

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ 3.1 นำแถบประโยคสำนวนสุภาษิตเกี่ยวกับการฟังมาสนทนากับนักเรียน เช่น ฟังหูไว้หู ฟังไม่ได้ศัพท์จับไปกระเดียด

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนอ่านเรื่องการใช้วิจารณญาณในการฟังในใจ

3.3 แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นสองกลุ่ม และให้นักเรียนผลัดกันถามปัญหาจากเนื้อเรื่องที่อ่าน โดยครูคอยช่วยเหลือแก้ไขให้ถูกต้อง

3.4 ครูเปิดเครื่องบันทึกเสียงข่าวให้นักเรียนฟัง

3.5 ครูซักถามเกี่ยวกับข่าวเพื่อคว้านักเรียนมีวิจารณญาณในการฟังหรือไม่

ขั้นสรุป 3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมายและกระบวนการใช้วิจารณญาณในการฟัง

3.7 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท

3.8 ให้นักเรียนไปฟังข่าวและสรุปใจความสำคัญมาส่ง

4. สื่อการสอน

4.1 แถบประโยค

4.2 เครื่องบันทึกเสียงข่าว

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการร่วมอภิปรายและตอบคำถาม

5.2 สังเกตจากการฟัง

5.3 ตรวจสอบการทำแบบฝึกหัด

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 การพูดต่อประชุมชน ของนิพนธ์ ศศิธร

6.2 วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

แผนการสอนที่ 3

เรื่องพระบรมราโชวาท

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 จับใจความสำคัญและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นฟังได้
- 1.2 อ่านโดยมีลีลาเหมือนกับพูดได้
- 1.3 เขียนสาระสำคัญที่สุดของพระบรมราโชวาทองค์ที่ 1 ได้
- 1.4 เมื่อฟังข่าวแล้ว สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง และ

วิเคราะห์คุณค่าของเรื่องได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

พระบรมราโชวาทองค์ที่ 1 พระราชทานแก่คณะครู อาจารย์ โรงเรียนไกลกังวล ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล วันจันทร์ ที่ 13 มิถุนายน 2520

เริ่มเรื่องตรัสชมเชยแก่ครูอาจารย์และนักเรียนที่ปฏิบัติตนด้วยความขยันขันแข็ง แสดงความยินดีแก่ผู้ที่ได้รับรางวัลเรียนดี สันนิษฐานคนที่มีความรู้ความสามารถ ให้นักเรียนเชื่อฟังครูอาจารย์ ตลอดจนทำประโยชน์ให้แก่ครูและนักเรียนในเรื่องการทำหน้าที่ของตนให้เต็มกำลังความสามารถ

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนกระบวนการใช้วิจารณญาณในการฟัง

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนบางคนออกมาเล่าเรื่อง โดยมีลีลาเหมือนพูด และให้นักเรียนอื่นๆ ฟังและจดบันทึก

- 3.3 ครูซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาพระบรมราโชวาท เช่น
 - สาระสำคัญของพระบรมราโชวาทองค์ที่ 1 คืออะไร
 - คุณค่าของพระบรมราโชวาทองค์ที่ 1 คืออะไร

ขั้นสรุป 3.4 ให้นักเรียนดูภาพพระราชวังไกลกังวล และช่วยกันสรุปเรื่อง

- 3.5 ให้นักเรียนไปอ่านเนื้อหาพระบรมราโชวาทองค์ที่ 2 จนจบ

4. สื่อการสอน

4.1 ภาพพระราชวังไกลกังวล

4.2 แผนผังกระบวนการใช้วิจารณ์ฐานในการฟัง

5. การประเมินผล

5.1 สัมผัสจากการตอบคำถาม

5.2 สัมผัสจากการฟังและจดบันทึก

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ของ สุจริต เพียรชอบ

6.2 การพูดต่อประชุมชน

6.3 ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 4

เรื่องพระบรมราโชวาท

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 จับใจความสำคัญและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นฟังได้
- 1.2 เขียนสาระสำคัญที่สุดของพระบรมราโชวาทองค์ที่ 2 ได้
- 1.3 เขียนจุดประสงค์ของผู้แสดงโอวาทได้ทั้งสององค์
- 1.4 วิเคราะห์คุณค่าของเรื่องได้
- 1.5 วิเคราะห์ห้อยคำสำนวนโวหาร และคติได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

เรื่องย่อ พระบรมราโชวาทองค์ที่ 2 พระราชทานแก่คณะศูนย์กลางนักเรียน
อาชีวศึกษาแห่งประเทศไทย ณ ศาลาศิลป์วันศุกร์ที่ 28 ธันวาคม 2516 เริ่มเรื่อง
กล่าวขอใจผู้ให้นำเงินและสิ่งของมาบริจาคแก่ผู้ประสบภัยทางภาคใต้ ได้กล่าวถึงหน้าที่
ของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์และชมเชยการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ประชาชนที่มีส่วน
ช่วย สู้ภัยพระองค์อวยพรเนื่องในวันปีใหม่แก่นักเรียนที่เข้าเฝ้า

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 นำภาพเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
มารวบรวมอภิปราย

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนบางคนออกมาเล่าเรื่องพระบรมราโชวาทองค์ที่ 2

3.3 แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม โดยทำงานดังต่อไปนี้

- กลุ่มที่ 1 พิจารณาเกี่ยวกับจุดประสงค์ในการแสดงโอวาท
- กลุ่มที่ 2 พิจารณาคุณค่าทางด้านคติและแนวคิด
- กลุ่มที่ 3 พิจารณาทางด้านการใช้สำนวนภาษา
- กลุ่มที่ 4 สรุปสาระสำคัญของพระบรมราโชวาท

3.4 ส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น

3.5 ครูและนักเรียนช่วยกันติชม และเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นสรุป 3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปคุณค่าที่ได้รับจากพระบรมราชาโยวาท

หังสององค์

3.7 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท

3.8 ให้นักเรียนรวบรวมพระราชดำรัสและพระบรมราชาโยวาททำเป็น

รายงาน

4. สื่อการสอน

4.1 ภาพพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

4.2 ภาพประเพณีการทอผ้าทอตัวอักษร

4.3 ภาพภัยจากน้ำท่วม

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการทำงานร่วมกัน

5.2 สังเกตจากการรายงานหน้าชั้น

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 พระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ 9

6.2 การพูดต่อประชุมชน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 1

เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกที่มาและความหมายของชื่อเรื่องได้
- 1.2 บอกลักษณะคำประพันธ์ประเภทลิลิตได้
- 1.3 บอกประวัติและผลงานของผู้แต่งได้
- 1.4 อ่านจับใจความสำคัญจากเนื้อเรื่องได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 นำเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายเป็นงานประพันธ์ที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรสทรงนิพนธ์ขึ้น เพื่องานฉลองวัดพระเชตุพนฯ ในรัชกาลที่ 3 ลิลิตเป็นรูปแบบของงานประพันธ์ของไทย ประกอบด้วย โคลงและร่าย สลับกันไปตามความเหมาะสม แต่จะต้องเริ่มต้นด้วยร่ายซึ่งเป็นบทขอพระเกียรติ และสวดความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง

2.2 ประวัติผู้แต่ง สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส มีพระนามเดิมว่าพระองค์เจ้าवासกรี เป็นพระเจ้าลูกยาเธอในรัชกาลที่ 1 ประสูติในพ.ศ. 2333 ทรงเป็นพระอาจารย์เจ้านายในราชวงศ์จักรีหลายพระองค์ ผลงานมีหลายเรื่อง เช่น โคลงกลบท พระปฐมสมโพธิกถา กุศณาสนนองคำฉันท์ ฯลฯ

3. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ 3.1 สันทนาเกี่ยวกับวีรกรรมของพระมหากษัตริย์ไทยในอดีต

ขั้นสอน 3.2 ครูให้นักเรียนดูภาพการทำยุทธหัตถีและให้นักเรียนที่มีความรู้มาเล่าให้เพื่อนฟัง

3.3 ครูสนทนาเกี่ยวกับประวัติของผู้แต่ง และนำภาพมาประกอบการอธิบาย

3.4 ครูทบทวนลักษณะคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ ร่ายสุภาพ
โดยอธิบายประกอบแผนภูมิ

3.5 ให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่องในใจ

3.6 ครูซักถามเกี่ยวกับบทนำเรื่อง เช่น

ใครเป็นผู้แต่ง

เรื่องนี้แต่งในโอกาสใด

ขั้นสรุป 3.7 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปที่มาของเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย
และประวัติผู้แต่ง

3.8 ให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่องจนจบและศึกษาพระประวัติของผู้แต่ง
เพิ่มเติม โดยจดใส่สมุด

4. สื่อการสอน

4.1 รูปภาพการท่ายุทธหัตถี

4.2 แผนภูมิคำประพันธ์โคลงและร่าย

4.3 ภาพสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการตอบคำถามและอภิปราย

5.2 การรวบรวมผลงานและศึกษาพระประวัติในสมุด

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ลิลิตตะเลงพ่ายฉบับสมบูรณ์

6.2 พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525

6.3 ประวัติวรรณคดี

เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกได้ว่าคำใดเป็นคำสมาส สันธิ คำแผลง และคำโบราณ
- 1.2 จำแนกได้ว่าคำใดเป็นคำสมาส สันธิ คำแผลง และคำโบราณ
- 1.3 อธิบายข้อแนะนำในการอ่านเรื่องใดถูกต้อง
- 1.4 พูดอภิปรายแสดงความคิดเห็นได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 คำแนะนำและควมรู้เพื่อช่วยในการอ่าน

ตะเลงพ่าย เป็นบทประพันธ์ที่นักเขียนส่วนใหญ่ไม่สามารถอ่านตามความลำหัดได้ กองอาศัยครูช่วยอธิบาย งานประพันธ์นี้จำเป็นต้องอ่านหลายครั้ง ครั้งแรกอ่านพอรู้เรื่องก่อน ครั้งต่อไปอ่านให้ละเอียดขึ้น ผู้อ่านจะต้องรู้ศัพท์ ถ้าไม่รู้เราจะเข้าถึงบทกวีไม่ได้ ดังนั้นจะต้องศึกษาเกี่ยวกับศัพท์ให้พอมีพื้นฐานเสียก่อน

2.2 การใช้คำแผลง แผลงแล้วมีความเหมาะสมเมื่อใด เช่น

- แผลงสระ โอรส - เอารส อรินทร์ - อเรนทร์
- แผลงพยัญชนะ ภิญโญ - ภิชโย กระพุ่ม - กรพุ่ม
- แผลงวรรณยุกต์ พยุห์ - พยุศ วาง - ว้าง

2.3 คำสมาส เช่น คัสธาน มงคลอเสน์ ราชวาที ราชสดาน

2.4 คำสันธิ เช่น ศัสตราวุธ ไซยานุภาพ สุภาภรณ์ เกศไทยาย

2.5 คำโบราณ เช่น เขียว - ขาวที่ สบ - พุก ส่ำ - หมู ท้า - คอย

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ครูนำแผนภูมิคำประพันธ์ที่ค่อนข้างยากมาให้ให้นักเรียนพิจารณา

ขั้นสอน 3.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับแทนิสนหรือข้อแนะนำ

ในการอ่านเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

3.3 ครูให้นักเรียนสังเกตคำว่าทำไมคำประพันธ์นั้นจึงยาก และคบบทวนเกี่ยวกับคำสมาส สันธิ คำแผลง

3.4 ครูอธิบายลักษณะของคำโบราณ และยกตัวอย่างประกอบ

- 3.5 ให้นักเรียนที่บ่งว่าคำใดเป็นคำสมาส สันธิ คำแผลง และคำโบราณ จากแผนภูมิที่ยกมา
- 3.6 ครูนำบัตรคำ ซึ่งมีทั้งคำสมาส สันธิ คำแผลง และคำโบราณมาแจกนักเรียนเป็นบางส่วน และให้นักเรียนที่ได้บัตรคำซึ่งเป็นพวกเดียวกันเข้าจับกลุ่มกัน
- ขั้นสรุป 3.7 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อแนะนำในการอ่านเรื่อง และข้อสังเกตของคำแต่ละประเภท
- 3.8 ให้นักเรียนรวบรวมคำสมาส สันธิ คำแผลง และคำโบราณ จากเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย โสสมุทร

4. สื่อการสอน

- 4.1 แผนภูมิ
- 4.2 บัตรคำ

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตจากการถอดคำทวนและสนทนา
- 5.2 สังเกตจากการร่วมอภิปราย และยกตัวอย่าง
- 5.3 การทำแบบฝึกหัดและรวบรวมคำสมาส สันธิ คำแผลง และคำโบราณ

6. หนังสือประกอบการสอน

- 6.1 หลักภาษาพระยาอุปกิตศิลปสาร
- 6.2 ภาษาควี ของประสิทธิ์ กาทยกุลอน
- 6.3 หงนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525

แผนการสอนที่ 3
เรื่องกลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกได้ว่าตอนใดเป็นการใช้สำนวนเปรียบเทียบ
- 1.2 ชี้บ่งนามบุคคลและชื่อสถานที่ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
- 1.3 จัดชื่อบุคคล คำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกันเข้าพวกกันได้
- 1.4 ยกตัวอย่างถ้อยคำสำนวนที่ไพเราะกินใจ วิถีชีวิต

2. ขอบเขตของเนื้อหา

กล่าวถึงความเจริญรุ่งเรืองของกรุงศรีอยุธยา สรรเสริญความกล้าหาญของสมเด็จพระนเรศวร โดยเปรียบเทียบความสามารถของพระองค์กับพระราม กล่าวถึงสมเด็จพระเจ้านันทบุรี เรงทรงทราบข่าวสมเด็จพระนเรศวรมหาราชฯ สวรรคต จึงให้สมเด็จพระมหาอุปราชยกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระมหาอุปราชมีความหวาดหวั่นใจ จึงอุทกพระเจ้านันทบุรี เรงตรีสประชิดประชันต่อหน้าอำมาตย์ทั้งหลาย ทำให้ได้รับความอับอายเป็นอย่างมาก ก่อนที่จะยกทัพพระเจ้านันทบุรี เรงให้โอวาทแก่สมเด็จพระมหาอุปราช

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

- ขั้นนำ 3.1 สันทนาเกี่ยวกับประเพณีในการแต่งคำประพันธ์ ซึ่งจะต้องมีบทวิหรือบทไหว้ครูก่อนเสมอ
- ขั้นสอน 3.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงข้อดีข้อเสียของบทวิหรือบทไหว้ครู
- 3.3 ให้นักเรียนฟังบทวิจากเครื่องบันทึกเสียงและจับใจความสำคัญ
- 3.4 ครูให้นักเรียนค้นหาศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมายจากที่อ่าน ครูอธิบายความหมาย และนำบัตรคำมาให้เด็กเรียนอ่านร่วมกัน
- 3.5 ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเนื้อหาตอนกล่าวถึงเมืองมอญทีละคน และถอดคำประพันธ์ด้วย
- 3.6 ให้นักเรียนจัดศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกันเข้าเป็นพวกเดียวกันใส่สมุด

3.7 ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำประพันธ์ที่มีคติสอนใจ และโพเราะจากที่อ่าน
ใหม่บอกเหตุผลด้วยว่าทำไมจึงชอบตอนนี้

ขั้นสรุป 3.8 ครูให้นักเรียนบางคนออกมาพูดสรุปเรื่องที่อ่าน โดยครูคอยแนะนำ

3.9 ให้นักเรียนอ่านเรื่องลิลิตตะเลงพ่ายตอนสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเรื่อง
ตีเขมร และจดศัพท์ยากใส่สมุด

4. สื่อการสอน

4.1 เครื่องบันทึกเสียง

4.2 บัตรคำ

4.3 ภาพสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการยกตัวอย่าง การตอบคำถามและการสนทนา

5.2 ตรวจจากการทำแบบฝึกหัด การรวบรวมคำศัพท์เข้าพวก

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 การประพันธ์ ไทย .041

6.2 การประพันธ์และประวัติวรรณคดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 4
เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกได้ว่าตอนใดเป็นตอนที่ไพเราะกินใจ และมีคติแนวนคิด
- 1.2 ยกตัวอย่างตอนที่ไพเราะ และมีคติแนวนคิดได้
- 1.3 วิเคราะห์ได้ว่าตอนใดใดคติแนวนคิด และไพเราะอย่างไร
- 1.4 บอกลักษณะคำประพันธ์ประเภทนิราศได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เนื้อเรื่องย่อ

สมเด็จพระมหาอุปราชยกทัพเข้าเมืองกาญจนบุรี ระหว่างทางได้เกิดความวิทกกังวลและเศร้าใจ เมื่อพบเห็นสิ่งใด เช่น ต้นไม้ ดอกไม้ ก็รำพึงรำพัน ถึงนางอันเป็นที่รัก พอมาถึงพนมทวนก็เกิดลางร้าย ลมพัดทำให้ฉัตรหัก ซึ่งทำให้พระองค์ความวิทกกังวลและเศร้าใจมากขึ้น

2.2 ลักษณะนิราศ

2.3 คุณค่าทางวัฒนธรรมศิลป์ เช่น การเล่นคำ ซ้ำคำ เปรียบเทียบ ฯลฯ

3. กิจกรรมการเรียนรู้สอน

ขั้นนำ 3.1 ทบทวนเนื้อหาตอนที่แล้ว

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนอ่านออกเสียง และถอดคำประพันธ์ทีละคน โดยครูคอยช่วยเหลือและนำภาพต้นไม้ออกสาวยหยุด และฉัตรมาอภิปราย

3.3 ครูนำแผนบังคับ และลักษณะนิราศมาให้นักเรียนพร้อมทั้งร่วมกันอภิปราย

3.4 ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำประพันธ์ประเภทนิราศ

3.5 ให้นักเรียนยกตัวอย่างบทประพันธ์ที่ไพเราะ และมีคติแนวนคิด

จากที่อ่าน

3.6 ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความไพเราะและข้อคิดที่ได้ เช่น การเปรียบเทียบ การเล่นคำ ฯลฯ

ขั้นสรุป 3.7 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา และลักษณะของบทประพันธ์ที่ไพเราะ

3.8 ให้นักเรียนรวบรวมคำประพันธ์ที่เห็นว่าไพเราะและมีคติได้ส่งมุด

4. สื่อการสอน

4.1 แผนภูมิ

4.2 ภาพเศวตฉัตร

4.3 ดอกสายหยุด และภาพดอกสลัดโต

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการอ่านออกเสียงและถอดคำประพันธ์

5.2 การทำแบบฝึกหัด รวบรวมคำประพันธ์ที่ไพเราะและมีคติ

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 การศึกษาวรรณคดีไทยในแง่วรรณศิลป์

6.2 ภาษากวี ของประสิทธิ์ กาญจน์กลอน

6.3 วรรณคดีวิจารณ์ ของคุณหลาบ มัตถิกะมาส

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 5
เรื่องลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 อธิบายความหมายของคำว่าถ้อยคำสำนวนได้
- 1.2 ยกตัวอย่างถ้อยคำสำนวนได้
- 1.3 อ่านจับใจความสำคัญได้ตามเวลาที่กำหนด
- 1.4 หุคเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เรื่องย่อ สมเด็จพระนเรศวรปรากรเมืองตี่เขมร ขณะนั้นหูกเมืองกาญจนบุรี เข้าเฝ้า และชี้แจงเรื่องสมเด็จพระมหาอุปราชยกทัพเข้ามาตีกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระนเรศวรเตรียมทัพโดยมิได้หวั่นเกรง และให้เจ้าเมืองราชบุรีนำคนไปข่มใจมตี และคอย ตัดสะพานที่ลำกระเปาะ และจัดกองทัพตรีเสนา เก้ากองไปตั้งรับที่หนองสาหร่าย

2.1 การใช้ถ้อยคำสำนวนใหม่มีประสิทธิภาพ

ถ้อยคำหมายถึง คำพูดที่มนุษย์สื่อสารกันในด้านกิจธุระ และในด้านกิจการ อื่นๆ ซึ่งถ้อยคำมีความหมายแยกเป็น 2 ลักษณะคือ

ก. ความหมายเฉพาะคำ เช่น ความหมายนัยตรง และนัยประหวัด

ข. ความหมายเทียบกับคำอื่น เช่นคำที่มีความหมายเหมือนกัน

ส่วนหมายถึง ถ้อยคำที่รวบรวมและเรียบเรียงไว้ตายตัว สลับที่ หรือตัดทอนไม่ได้ มีความหมายไม่ตรงตัว แต่เป็นที่เข้าใจแพร่หลาย

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ทบทวนลักษณะคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ โดยให้นักเรียนยก ตัวอย่างตอนที่ไ้มาเราะ

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนอ่านเรื่องในใจ โดยครูแบ่งให้นักเรียนอ่านเป็นช่วงๆ โดยกำหนดเวลาให้ประมาณ 5 นาที

3.3 ให้นักเรียนแต่ละคนออกมาสรุปใจความสำคัญ และถ้าตอนใดมีความไพเราะ และมีคติให้นักเรียนชี้แจงเหตุผลด้วย โดยครูคอยช่วยเหลือ

3.4 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของถ้อยคำ สำนวน และยกตัวอย่างประกอบ

ขั้นสรุป 3.5 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาตอนนี้

3.6 ให้นักเรียนเล่นเกมทายปัญหาสุภาษิต โดยจับสลากออกมาแสดงให้ตนดูหาย

3.7 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องตอนท้ายพุทธหัตถ์

3.8 ให้นักเรียนรวบรวมถ้อยคำสำนวนที่ปรากฏในเรื่องใส่สมุด

4. สื่อการสอน

4.1 สลากสำนวนและกลอน

4.2 แผนการจัดหัตถ์เสนา แกะกลอง

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการร่วมอภิปราย

5.2 การรวบรวมถ้อยคำสำนวน

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ภาษาพาสาร์

6.2 วรรณคดีวิจารณ์

6.3 สำนวนสุภาษิต

แผนการสอนที่ 6

เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 อธิบายความหมายของศัพท์ได้
- 1.2 บอกประเพณีความเชื่อที่ปรากฏได้
- 1.3 ยกตัวอย่างประเพณีความเชื่อของคนไทยได้
- 1.4 วิเคราะห์วิจารณ์ประเพณีความเชื่อได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

สมเด็จพระนเรศวรให้โหรหาฤกษ์เพื่อยกทัพ ทรงทำพิธี เบิกโคลนทวาร และเดินทัพไปพักที่ป่าโมก เวลากลางคืนพระองค์ฝันว่า เห็นน้ำไหลมาทางทิศตะวันตก และได้ต่อสู้กับจระเข้ พระองค์ให้โหรทำนาย ซึ่งได้ทำนายว่าพระองค์จะมีชัยชนะในการทำศึก

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความเชื่อของคนไทย และชมสไลด์ประเพณีความเชื่อของคนไทย

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องในใจ
3.3 ครูร่วมกับนักเรียนอภิปรายประเพณีเบิกโคลนทวาร การหาฤกษ์ โดยวิเคราะห์ถึงข้อดีและข้อเสีย
3.4 ให้นักเรียนยกตัวอย่างประเพณีความเชื่อของคนไทยที่ พบเห็นอยู่ทุกวันมาวิเคราะห์ วิเคราะห์

ขั้นสรุป 3.5 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปคุณประโยชน์ และผลเสีย ของประเพณีความเชื่อ

3.6 ให้นักเรียนเขียนรวบรวมประเพณีความเชื่อที่ปรากฏ ในเรื่องนี้ให้สมบูรณ์ และเลือกประเพณีความเชื่อที่ตนสนใจ วิเคราะห์ วิเคราะห์ อย่างละเอียดส่งครู

4. สื่อการสอน

- 4.1 สไลด์ประเพณีความเชื่อของคนไทย

4.2 ภาพประเพณีการหาญญักษ์

5. การประเมินผล

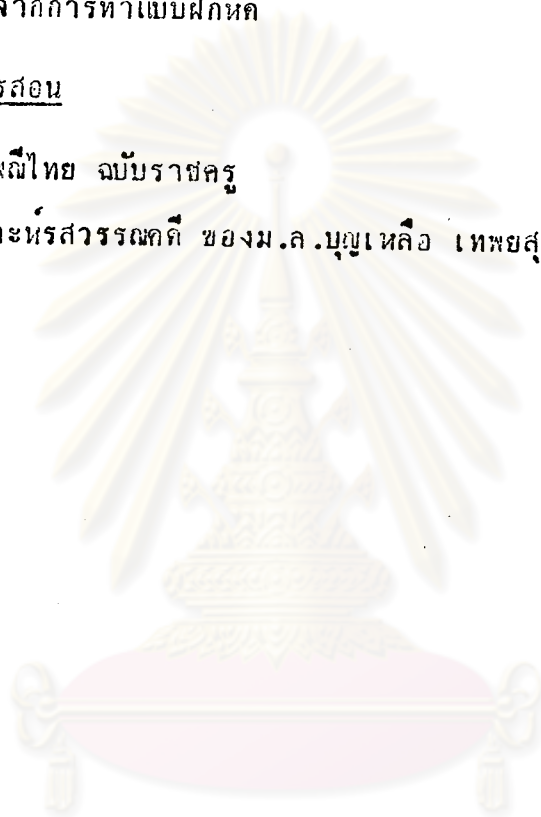
5.1 สืบเนื่องจากกรรร่วมอภิปราย

5.2 ตรวจจากการทำแบบฝึกหัด

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ประเพณีไทย ฉบับราชครู

6.2 วิเคราะห์สารธรรมคดี ของม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 7

เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 อธิบายความหมายของคำว่าวิเคราะห์ และวิจารณ์ได้
- 1.2 นึกเรียนบอกกระบวนการวิเคราะห์ และวิจารณ์ได้
- 1.3 อ่าแต่ความ วิเคราะห์ วิจารณ์ได้
- 1.4 เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เนื้อเรื่องย่อ สมเด็จพระมหาอุปราชยกทัพเข้าปะทะทัพหน้าของไทยทหารทั้ง สองฝ่ายต่อสู้กัน ต่างก็ล้มตายเป็นจำนวนมาก

2.2 การอ่านวิเคราะห์และวิจารณ์

วิเคราะห์ หมายถึง การแยกออกเป็นส่วนๆ เพื่อพิจารณาอย่างถ่องถ้วน

วิจารณ์ หมายถึง พิจารณาสารด้วยความเอาใจใส่ ให้ได้ประโยชน์ตามจุดประสงค์

ของผู้วิจารณ์

กระบวนการวิเคราะห์และวิจารณ์

1. มองดูว่าวาไชรูปแบบใด
2. แยกเนื้อออกเป็นส่วนๆ ว่าใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด
3. แยกพิจารณาแต่ละส่วน
4. พิจารณาให้เห็นว่า ผู้เขียนใช้คววิธีอย่างไรในการเขียน

3. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ 3.1 ครูสนทนาเกี่ยวกับคำอ่านที่มีประสิทธิภาพแล้วโยงเข้าสู่การวิเคราะห์และวิจารณ์

ขั้นสอน 3.2 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความหมายของวิเคราะห์และวิจารณ์

3.3 ให้นักเรียนอ่านเรื่องในใจ ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

3.4 ครูอธิบายกระบวนการวิเคราะห์ วิจารณ์เพิ่มเติม

3.5 ให้นักเรียนวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่อ่าน โดยเขียนใส่สมุด และออกมา

รายงานหน้าชั้น

ขั้นสรุป 3.6 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความหมาย และกระบวนการวิเคราะห์ วิจารณ์

3.7 ให้นักเรียนอ่านเรื่องในหนังสือหักเหลี่ยม โดยเลือกเรื่องหาความสนใจ และเขียนวิเคราะห์ วิจัยสารมาส่ง

3.8 ให้นักเรียนอ่านเรื่องลิลิตตะเลงพ่ายตอนจบไว้เอง

4. สื่อการสอน

4.1 ภาพอาวุธในสมัยโบราณ เช่น หอก ทวน ธนู คาว โล่

4.2 หุ่นจำลองการแต่งกายของทหารสมัยโบราณ

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากกาทำมอกิปราช

5.2 การรายงานการรวบรวมอาวุธที่ใช้ในสมัยโบราณ

5.3 การทำแบบฝึกหัดการวิเคราะห์ วิจัยสารเรื่องที่อ่าน

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ภาพเกี่ยวกับความคิด พงษ์ประสิทธิ์ ภาพยนตร์กลอน

6.2 การประพันธ์ ท.041

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 8
เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 วิเคราะห์ประเพณีความเชื่อได้ถูกต้อง
- 1.2 อ่านตีความข้อความบุคคล และจัดทัพเข้าพวกได้ถูกต้อง
- 1.3 เขียนคำศัพท์ได้ถูกต้อง

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เรื่องย่อ เมื่อทัพทั้งสองเข้าต่อสู้กัน บปรากฏว่าทัพไทยสู้ไม่ได้เพราะมีกำลังน้อยกว่าจึงแตกไม่เป็นกระบวน สมเด็จพระนเรศวรใช้กลอุบาย โดยให้จัดทัพไปค้ำและทำทีถอยมา ทัพพม่าเห็นทัพไทยหนี จึงขกติดตามด้วยความละเลิงใจ ขณะที่สมเด็จพระนเรศวรและสมเด็จพระเอกาทศรถกำลังรุกไล่พม่าพม่าอยู่นี้ ก็เกิดฝุ่นตรลบไปทั่ว ทำให้สมเด็จพระนเรศวรไม่สามารถเห็นเข้าศึกได้ จึงขอให้เพชฌดาช่วยกำจัดฝุ่นให้หายไป เมื่อฝุ่นหมดสิ้นไป สมเด็จพระนเรศวรเห็นสมเด็จพระมหาอุปราชยืนอยู่ใต้ต้นข่อย

2.2 การจัดทัพตามตำราพิชัยสงคราม เช่น ปทุมพยูห์ นาคนาม ครุฑนาม ฯลฯ

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ทบทวนกระบวนกรอ่านวิเคราะห์ วินิจฉัย

ขั้นสอน 3.2 ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนถอดคำประพันธ์เป็นช่วงๆ

3.3 ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น โดยครูคอยช่วยเหลือ

3.4 ให้นักเรียนวิเคราะห์ ประเพณีความเชื่อที่ปรากฏ เช่น ความเชื่อเรื่องสวรรค์ นรก การจัดทัพ และการเคลื่อนพลตามตำราพิชัยสงคราม โดยอธิบายประกอบภาพ และจติใส่สมุด

3.5 ครูนำภาพการจัดตั้งทัพแบบครุฑนาม นาคนาม มาอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นสรุป 3.6 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาตอนนี้

3.7 ให้นักเรียนเขียนตามคำบอกประมาณ 15 คำ และตรวจแก้ไข
บนกระดานดำ

3.8 ให้นักเรียนรวบรวมคำที่มีความหมายเหมือนกันจัดเข้าพวกเดียวกัน

4. สื่อการสอน

4.1 ภาพการจัดศัพท์แบบนาตนาม ครูหนาม สีหนาม

4.2 ใบข่อย

4.3 ภาพนรก สวรรค์

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการร่วมอภิปรายและตอบคำถาม

5.2 การเขียนตามคำบอก

5.3 การรวบรวมศัพท์เข้าพวก

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 ประเพณีฉบับราชครู

6.2 ไตรภูมิพระร่วง

6.3 คอตไม้ในวรรณคดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่องกลিতตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกประเภทของการพูดต่อหน้าประชุมชนได้
- 1.2 บอกความสำคัญของการพูดได้
- 1.3 จำแนกจุดมุ่งหมายในการพูดได้
- 1.4 ยกตัวอย่างการพูดที่มีประสิทธิภาพได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เรื่องย่อ การทำยุทธหัตถี เมื่อสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงพระเนตรสัมเด็จพระมหาอุปราชอยู่ที่ใต้ต้นข่อย ทรงใช้วิจารณ์ญาณตรัสชวนให้สมเด็จพระมหาอุปราชกระทำยุทธหัตถี การต่อสู้กันบนหลังช้างปรากฏว่าช่วงแรกข้างทรงของสมเด็จพระนเรศวรเสียที สมเด็จพระมหาอุปราชจึงสิ้นด้วยของ้าว แต่สมเด็จพระนเรศวรเบี่ยงพระองค์หลบได้ จึงถูกที่พระมาลา ครั้นสมเด็จพระนเรศวรไถ่บ้าง ก็ทรงหันสมเด็จพระมหาอุปราชที่พระอภัยงสาชวาจนสพพายแดง สมเด็จพระมหาอุปราชสิ้นพระชนม์ทันที หัตหมาเห็นภคัตริย์คนเสียที จึงแตกหนีไปหมด

2.2 การพูดต่อประชุมชน

- ความสำคัญของการพูด
- ประเภทของการพูด
- จุดมุ่งหมายในการพูด

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ทบทวนเนื้อหาคร่าวที่แล้ว

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านเรื่องตอนทำยุทธหัตถีแล้วจับใจความสำคัญ

3.3 ให้นักเรียนสังเกตคำพูดของสมเด็จพระนเรศวรว่ามีผลอย่างไร

3.4 ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของการพูด และสัมฤทธิ์ผล

ในการพูด

3.5 ให้นักเรียนอ่านเรื่องการพูดต่อประชุมชนในหนังสือที่ละพัฒนา

3.6 ครูซักถามเกี่ยวกับประเภทของการพูด และจุดมุ่งหมายในการพูด

3.7 ให้นักเรียนยกตัวอย่างการพูดที่มีประสิทธิภาพ

ขั้นสรุป 3.8 ครูนำแผนภูมิคำหึงเพอ สุภาสิต และคำกลอนที่ขย่องการพูดมาสรุปความ

ร่วมกับนักเรียน

3.9 ให้นักเรียนเตรียมเรื่องพูดประมาณ 3-5 นาที

3.10 ให้นักเรียนอ่านเรื่องการพูดต่อประชุมสนทนจนจบและทำแบบฝึกหัดท้ายบท

4. สื่อการสอน

4.1 แผนภูมิ

4.2 ม้วนจำลองการทำยุทธหัตถี หรือภาพ

4.3 ภาพพระมาลาเบี่ยง พระแสงของ้าว

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการร่วมอภิปราย

5.2 สังเกตจากการตอบคำถาม

5.3 ประเมินผลจากใบประเมินการพูดหน้าชั้น

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 การพูดต่อประชุมสน

6.2 ประวัติศาสตร์พม่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 10

เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บ่งบอกอุปนิสัยของตัวละครในเรื่องได้
- 1.2 วิเคราะห์ วิจารณ์อุปนิสัยของตัวละครได้
- 1.3 เปรียบเทียบอุปนิสัยของตัวละครได้
- 1.4 พูกลำเรื่องหรือเหตุการณ์จากเรื่องที่เตรียมมาได้
- 1.5 เขียนประเมินผลของการพูดของผู้พูดได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เรื่องย่อ เมื่อสมเด็จพระมหาอุปราชขึ้นพระชนม์แล้ว สมเด็จพระนเรศวรได้สร้างสถูปที่ตระพังตรุ ไว้เป็นการเฉลิมฉลองในวีรกรรมของพระองค์ และทรงปูนบำเหน็จให้นายมหานุภาพ และหมื่นภักดีศิวรที่เสียชีวิตในการสู้รบ และปูนบำเหน็จรางวัลแก่เจ้ารามราชพ และขุนศรีลชตง สำหรับทหารที่ติดตามไมทันพระองค์รัศมีพิฆาตเอาโทษ

2.2 การประเมินพฤติกรรมการพูด

การวิเคราะห์ควรพิจารณาในคำาน ผู้พูด ผู้ฟัง และสาร

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ครุณำแผนที่การเดินทางของสมเด็จพระมหาอุปราชมาอภิปราย

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนบางคนออกมาพูดตามที่ได้เตรียมไว้ และให้ผู้ฟัง

ประเมินผล

3.3 แบ่งกลุ่มให้นักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยทำงานดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 วิจารณ์อุปนิสัยของสมเด็จพระนเรศวร

กลุ่มที่ 2 วิจารณ์อุปนิสัยของพระมหาอุปราช

กลุ่มที่ 3 เปรียบเทียบอุปนิสัยของตัวละครทั้งสององค์

กลุ่มที่ 4 สรุปลำเ้าทตอนที่สมเด็จพระนเรศวรสร้างสถูป

3.4 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมารายงานหน้าชั้น

3.5 ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลการพูด ทิชม และเสนอแนะ

ขั้นสรุป 3.6ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาตอนนี้เกี่ยวกับนิสัยของตัวละคร และเขียนใส่สมุด

3.7 ให้นักเรียนอ่านเรื่องจนจบ และแบ่งกลุ่มประมาณ 5-7 กลุ่มเพื่อเลือกตอนที่ประทับใจแสดงละครสั้นๆตอนละประมาณ 5 นาที หน้าชั้นเมื่อเรียนเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายจบแล้ว

4. สื่อการสอน

4.1 แผนที่การเดินทาง

4.2 ภาพพานพระศรี พระสุพรรณราช พระสุพรรณศรี

4.3 ภาพสตูป

5. การประเมินผล

5.1 สังเกตจากการร่วมอภิปราย

5.2 การประเมินผลรายงานร่วมกัน

5.3 การประเมินผลการพูดหน้าชั้นเป็นรายบุคคล

6. หนังสือประกอบการสอน

6.1 การพูดต่อประชุมชน ของนิพนธ์ ศศิธร

6.2 ลิลิตตะเลงพ่ายฉบับสมบูรณ์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 11

เรื่องลลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกลักษณะบังคับของโคลงสอง โคลงสาม โคลงสี่ และร่ายสุภาพได้
- 1.2 จานนกลได้ว่า เป็นคำประพันธ์ชนิดใด
- 1.3 เปรียบเทียบลักษณะของคำประพันธ์ประเภทโคลงและร่ายได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 เรื่องย่อ สมเด็จพระวันรัตวัดป่าแก้ว ทราบข่าวว่าสมเด็จพระนเรศวรชนะศึกกลับมา และจะพิจารณาโทษแก่ผู้ติดตามไม่ทัน จึงมาขอพระราชทานอภัยโทษ โดยเปรียบเทียบการที่สมเด็จพระนเรศวรได้รับชัยชนะ เหมือนกับพระพญาเจ้าชนะมารทั้งหลาย และขอให้ผู้ที่มีความผิดแก้ตัวใหม่ โขไปตีชนะนาวศรี มะริดคืนมา

2.2 ลักษณะคำประพันธ์

ร่ายสุภาพ

โคลงสอง

โคลงสาม

โคลงสี่สุภาพ

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ครูทบทวนลักษณะคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพและร่ายสุภาพ

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องตอนสมเด็จพระวันรัตขอพระราชทานอภัยโทษ และให้สังเกตลักษณะคำประพันธ์แต่ละประเภท

3.3 ให้นักเรียนบางคนออกมาสรุปเนื้อเรื่องตอนนี้ให้เพื่อนฟัง โดยครูคอยแนะนำช่วยเหลือ

3.4 ให้นักเรียนบางคนออกมาเขียนแผนบังคับของคำประพันธ์ประเภทโคลงสอง โคลงสาม และร่ายสุภาพ

3.5 ครูนำแผนบังคับจริงมาให้นักเรียนดูและเปรียบเทียบที่เขียนบนกระดาน และช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง

3.6 ให้นักเรียนเปรียบเทียบคำประพันธ์แต่ละประเภทว่ามีข้อแตกต่างกันอย่างไร

ขั้นสรุป 3.7 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาตอนนี้ และลักษณะคำประพันธ์ ประเภทโคลงสอง โคลงสาม โคลงสี่ และร่ายสุภาพ

3.8 ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำประพันธ์แต่ละประเภท โดยเลือกตอนที่ชอบ ลากเส้นสัมผัสและอธิบายแผนบังคับประกอบใส่สมุดส่งครู

4. สื่อการสอน

- 4.1 ภาพพระพุทธเจ้า
- 4.2 แผนที่อำเภอเมืองศรีอยุธยา
- 4.3 แผนภูมิคำประพันธ์

5. การประเมินผล

- 5.1 การเขียนแผนบังคับคำประพันธ์
- 5.2 สังเกตจากการอภิปรายเปรียบเทียบข้อแตกต่างคำประพันธ์
- 5.3 ตรวจจากการทำแบบฝึกหัด

6. หนังสือประกอบการสอน

- 6.1 การประพันธ์ ท.๑41
- 6.2 การประพันธ์และประวัติวรรณคดีไทย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนที่ 12

เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1.1 บอกได้ว่าตอนใดให้คุณค่าและประโยชน์
- 1.2 วิเคราะห์คุณค่าทั้งที่เป็นเนื้อหาสาระ และวรรณศิลป์ได้
- 1.3 เขียนแสดงความรู้สึกและจินตนาการหรือตอนที่ชอบและประทับใจได้
- 1.4 แสดงละครตามความรู้สึกหรือตอนที่ประทับใจได้

2. ขอบเขตของเนื้อหา

2.1 คุณค่าที่ได้จากเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

คุณค่าทางด้านวรรณศิลป์ เช่น การเล่นคำ คำซ้ำ เปรียบเทียบ ฯลฯ
 คุณค่าทางด้านข้อคิด คติเตือนใจ
 คุณค่าทางด้านเนื้อหาสาระหรือความรู้ เช่น ประเพณี ความเชื่อต่างๆ

2.2 การเขียนแสดงความรู้สึกและจินตนาการ

การใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก
 การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายเปรียบเทียบ

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ 3.1 ให้นักเรียนชมสไลด์เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

ขั้นสอน 3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงละครตอนที่ประทับใจตามที่ได

นัดหมายไว้

3.3 ครูและนักเรียนร่วมกันตีพิมพ์และเสนอแนะ

3.4 ครูและนักเรียนอภิปรายถึงคุณค่าที่ได้รับจากเรื่อง พร้อมทั้ง

วิเคราะห์คุณค่าต่างๆ

3.5 ครูให้นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกจินตนาการเกี่ยวกับคุณค่าที่ได้

- ขั้นสรุป 3.6 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่าที่ได้รับ และให้นักเรียนจดใส่สมุด
- 3.7 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนแสดงความรู้สึกและจินตนาการจากบทเรียนท้ายบท

4. สื่อการสอน

- 4.1 สไลด์เรื่องลิลิตะเลงพ่าย
- 4.2 ภาพประกอบเพื่อการทำบุญตักบาตร
- 4.3 อุปกรณ์ที่ใช้การแสดงละคร เช่น เครื่องแต่งกาย หน้ากาก ฯลฯ

5. การประเมินผล

- 5.1 สังเกตจากการแสดงละครตอนประทับใจ
- 5.2 ประเมินผลร่วมกันในการแสดงละคร
- 5.3 การตรวจแบบฝึกหัดการเขียนแสดงความรู้สึกและจินตนาการ

6. หนังสือประกอบการสอน

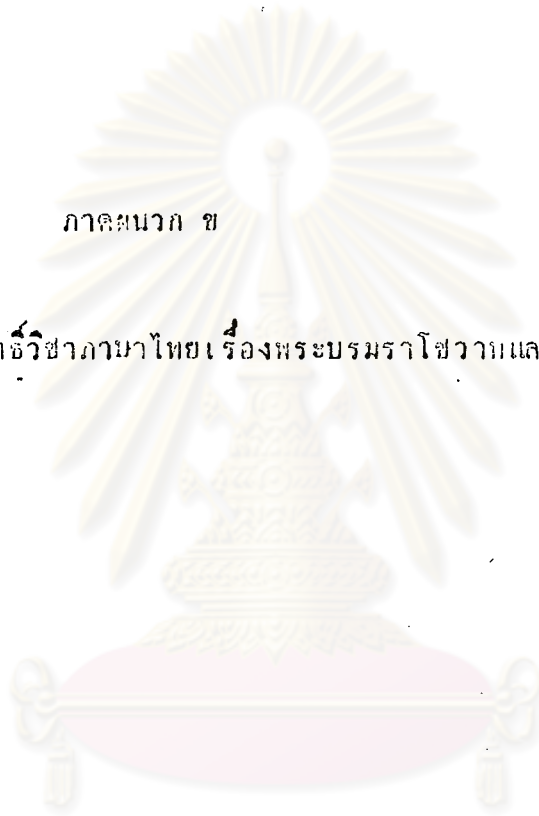
- 6.1 ผู้ชนะสิบทิศ
- 6.2 พม่าเสียเมือง
- 6.3 การเขียน โดยปรีชา ช่างขวัญอิน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย เรื่องพระบรมราโชวาทและเรื่องลิลิตละเลงคำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อสอบ เรื่อง พระบรมราโชวาท

คำชี้แจง จงกากบาทในช่องว่างหน้าข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. พระบรมราโชวาทที่อัญเชิญมานี้เป็นของใคร

ก. รัชกาลที่ 5	ข. รัชกาลที่ 6
ค. รัชกาลที่ 7	ง. รัชกาลที่ 9
2. ข้อใดเป็นจุดประสงค์ของพระบรมราโชวาทองค์ที่ 1

ก. ให้รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบ	ข. ให้มีความอดสาหัสขยันหมั่นเพียรในการเรียน
ค. ให้รู้จักบำเพ็ญคนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์	ง. ให้รู้จักหน้าที่ ขยันหมั่นเพียรในการเรียนและช่วยเหลือสังคม
3. "นายหมึกสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงได้" แสดงว่ามีลักษณะของการใช้วิจารณ์อย่างไร

ก. วิเคราะห์	ข. วิจัย
ค. วินิจฉัย	ง. สังเคราะห์
4. การโฆษณาโดยทั่วไปมีจุดประสงค์อย่างไร

ก. ให้ข้อคิด	ข. โน้มน้าวใจ
ค. ให้ความบันเทิง	ง. จรรโลงใจ
5. พระบรมราโชวาทองค์ที่ 1 พระราชทานแก่ใคร

ก. นักเรียนและผู้ปกครอง	ข. ครูอาจารย์และสมาคมศิษย์เก่า
ค. ครูและนักเรียน	ง. คณะครูและผู้อำนวยการโรงเรียนอาชีวฯ
6. พระบรมราโชวาทองค์ที่ 1 ให้ประโยชน์แก่ใครมากที่สุด

ก. นักเรียน	ข. นักเรียนและครู
ค. นักเรียนและผู้ปกครอง	ง. ประชาชนโดยทั่วไป
7. ข้อใดเป็นสถานที่แสดงพระบรมราโชวาทองค์ที่ 1

ก. พระราชวังส่วนจิตรลดา	ข. พระราชวังบางปะอิน
ค. พระราชวังไกลกังวล	ง. พระที่นั่งอัมพรสถาน

8. บุคคลที่ใช้วาตะซึ่งมีต้นฉบับได้เปรียบบุคคลที่ใช้วาตะซึ่งไม่มีต้นฉบับอย่างไร

- ก. มีโอกาสเลือกเฟ้นคัดเกล้าสำนวนและสอดแทรกอารมณ์
- ข. มีโอกาสเลือกเฟ้นทบทวนแก้ไขและใช้โวจน์ภาษา
- ค. มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและจัดรูปประโยคในการพูด
- ง. มีโอกาสเลือกเฟ้นคัดเกล้าสำนวนและทบทวนแก้ไข

9. "ต้องทำให้ใจให้แน่นเข้มแข็งพร้อมด้วยความขยันหมั่นเพียรที่จะเรียนจะต้องทำให้รับรู้พร้อมที่จะฟัง เคารพครู เพราะว่าเราเชื่อใ้ครู ครูสามารถให้ความรู้เรามากที่สุด" จากข้อความนี้มีลักษณะใด

- ก. ตักเตือน
- ข. แนะนำ
- ค. สั่งสอน
- ง. ชี้แจง

10. สถานที่แสดงพระบรมราโชวาทองค์ที่ 2 คือที่ใด

- ก. ศาลาศรีศากดิ์
- ข. พระที่นั่งอภิเศกคฤสถ
- ค. พระราชวังไกลกังวล
- ง. พระราชวังสวนจิตรลดา

11. จุดประสงค์ในการแสดงพระบรมราโชวาทองค์ที่ 2 คืออะไร

- ก. ทรงยินดีต่อผู้เข้าเฝ้านำสิ่งของมาถวาย
- ข. ทรงชอบใจคณะนักเรียนอาชีวะ
- ค. ทรงแสดงความยินดีกับนักเรียนที่ได้รับรางวัล
- ง. ทรงชี้แจงหน้าที่ของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์

12. วิธีเริ่มต้นของพระบรมราโชวาททั้งสององค์คืออะไร

- ก. ทักทาย
- ข. อวยพร
- ค. ชมเชย
- ง. สรรเสริญ

13. องค์ประกอบของการสื่อสารในพระบรมราโชวาทคืออะไร

- ก. ผู้ส่งสาร - สื่อ - ผู้รับสาร
- ข. สื่อ - ผู้รับสาร - ผู้ส่งสาร
- ค. ผู้ส่งสาร - สาร - ผู้รับสาร
- ง. ผู้ส่งสาร - สาร - ผู้สื่อสาร

14. เพราะเหตุใดผู้ให้โอวาทจึงกล่าวว่าการหาความรู้ใส่ตัว เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับทุกคน

- ก. ทุกคนต้องการหาความรู้
- ข. ความรู้ช่วยให้ทุกคนเลี้ยงตัวได้
- ค. ความรู้ช่วยให้คนมีความสุข
- ง. ความรู้เป็นเครื่องเชิดชูเกียรติยศของตน

15. "ความเมตตาด้วยความหวังดี" ตามนัยแห่งสารนี้สัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด

- ก. พ่อแม่กับลูก
- ข. พระมหากษัตริย์กับประชาชน
- ค. ครูกับนักเรียน
- ง. รัฐบาลกับประชาชน

16. พระบรมราโชวาทองค์ที่ 2 สรุปได้อย่างไร

- ก. ให้พัฒนาเรื่องมูลนิธิ
- ข. ให้แนวทางเสริมสร้างความสุขทางใจ
- ค. ให้แนวทางในการปฏิบัติชอบเพื่อชีวิต
- ง. ให้แนวทางในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

17. คำว่า "วาทนิพนธ์" มีความหมายอย่างไร

- ก. พระบรมราโชวาทที่ได้ทรงเตรียมความเล็ดไว้ก่อน
- ข. พระบรมราโชวาทที่ได้ทรงเป็นต้นฉบับไว้ก่อน
- ค. พระบรมราโชวาทที่มีได้ทรงลำดับความเล็ดไว้ก่อน
- ง. พระบรมราโชวาทที่มีได้ทรงเป็นต้นฉบับไว้ก่อน

18. ข้อใดมีลักษณะคล้ายกับวาทนิพนธ์

- ก. การกล่าวอวยพรในวันเกิด
- ข. การพูดกลอนสดหรือโต้วาที
- ค. การอภิปรายของผู้แทนราษฎร
- ง. การกล่าวเปิดประชุมของนายกรัฐมนตรี

19. ข้อใดเป็นเวลาแต่งของพระบรมราโชวาทองค์ที่ 1

- ก. พ.ศ. 2520
- ข. พ.ศ. 2521
- ค. พ.ศ. 2522
- ง. พ.ศ. 2523

27. "ขอให้ทราบว่าถ้าส่วนรวมประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ดี มีความสามารถในการปฏิบัติส่วนรวมก็จะเจริญมั่นคง ถ้าส่วนรวมหรือคนหมู่มากไม่มีความสามารถ บ้านเมืองก็จะเสื่อมทรามลงและไข่ม่มืดในที่สุด" ข้อความนี้แสดงให้เห็นคุณธรรมและคุณกล่าวอย่างไร

- ก. มีความรู้ความสามารถในการปกครอง
- ข. การมองการณ์ไกลและรู้จักแก้ปัญหา
- ค. ความรักและหัวใจประเทศชาติ
- ง. ความเห็นประโยชน์ของส่วนรวม

28. หน้าที่ของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์คืออะไร

- ก. ช่วยผู้เคราะห์ร้าย
- ข. ช่วยเฉพาะผู้ประสบภัย
- ค. ช่วยทุกคนที่ขอรับ
- ง. ช่วยผู้มีฐานะยากจน

29. พระบรมราชาโฆวาทองค์ที่ 1 สรุปได้้อย่างไร

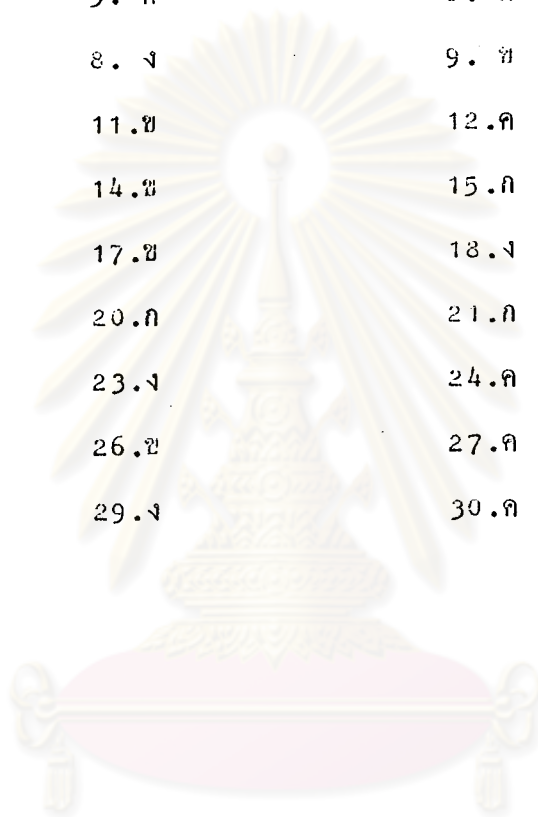
- ก. ให้ข้อคิดเตือนใจ
- ข. ให้ความรู้ภาษาจรรโลงใจ
- ค. ให้กำลังใจแก่ครูและนักเรียน
- ง. ให้สาระความรู้เรื่องหน้าที่

30. สาระสำคัญที่สุดในพระบรมราชาโฆวาทองค์ที่ 1 คืออะไร

- ก. ลักษณะครูและนักเรียนที่ดี
- ข. ความรู้และความสามารถเป็นปัจจัยสำคัญ
- ค. ให้แนวทางที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จในชีวิตแก่ครูและนักเรียน
- ง. ครูและนักเรียนควรทำหน้าที่ของตนเต็มกำลังและความสามารถ

เฉลยข้อทดสอบเรื่องพระบรมราโชวาท

1. ง	2. ง	3. ก
4. ข	5. ค	6. ก
7. ค	8. ง	9. ข
10. ก	11. ข	12. ค
13. ค	14. ข	15. ก
16. ค	17. ข	18. ง
19. ก	20. ก	21. ก
22. ค	23. ง	24. ค
25. ง	26. ข	27. ค
28. ก	29. ง	30. ค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อสอบเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

จงกาบทาหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. คำว่า "ตะเลงพ่าย" หมายถึงข้อใด
 - ก. มอญแพพม่า
 - ข. การพ่ายแพ้อองมอญ
 - ค. หม่าและมอญแพ้ไทย
 - ง. มอญรบแพ้ไทยอย่างย่อยยับ
2. ผู้แต่งเรื่องลิลิตตะเลงพ่ายทำเป็นเรื่องความอะไร
 - ก. พงศาวดาร
 - ข. ประวัติศาสตร์
 - ค. ตำนาน
 - ง. ตำนานและประวัติศาสตร์บางตอน
3. เรื่องลิลิตตะเลงพ่ายแต่งขึ้นในโอกาสใด
 - ก. พิธีสมโภชช้างเผือก
 - ข. พิธีราชาภิเษกรัชกาลที่ 3
 - ค. พิธีฉลองตึกวัดพระเชตุพนฯ
 - ง. งานฉลองครบรอบร้อยปีกรุงเทพฯ
4. ลิลิตตะเลงพ่ายจัดเป็นวรรณกรรมเฉลิมพระเกียรติเช่นเดียวกับเรื่องใด
 - ก. พระนลคำหลวง
 - ข. ลิลิตพระลอ
 - ค. ลิลิตยวนพ่าย
 - ง. ลิลิตเพชรมงกุฎ
5. ใครเป็นผู้แต่งเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย
 - ก. สมเด็จพระวันรัต
 - ข. สมเด็จพระสัมมเจ้ากรมพระวชิรญาณวโรรส
 - ค. สมเด็จพระราชันนันทบุรี
 - ง. สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส
6. ข้อใดมิใช่ผลงานของผู้แต่งเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย
 - ก. พระมอญคำหลวง
 - ข. ปฐมสมโพธิกถา
 - ค. ร่ายยาวมหาชาติ
 - ง. กุญแจสอนน้องคำฉันท์

7. พระประวัติข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับผู้แต่ง

- ก. พระนามเดิมว่าพระองค์เจ้าवासกรี
- ข. ทรงเป็นพระเจ้าลูกยาเธอในรัชกาลที่ 1
- ค. ทรงมีพระปรีชาทางด้านการแต่งกลิตโดยเฉพาะ
- ง. ทรงเป็นกวีที่ทรงเทพบรรพหิตตลอดพระชนม์ชีพ

8. "สังขารความเกิดขึ้น แสนกล
 จงพ้อช้ายินชลด แด่ต้น
 อยาลองคะนองตน ตามชอบ ทำเนา
 การที่คลีกเล่เห็น ล้อยเลี้ยว หลอกหลอน"

จากโคลงบทนี้ผู้พูดกล่าวโดยมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

- ก. ตักเตือนในเรื่องความประพฤติ
- ข. แนะนำกลวิธีในการสู้รบ
- ค. เตือนสติในเรื่องความประมาท
- ง. ให้ความรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์

9. คำว่า"ลิลิต"เป็นชื่อของคำประพันธ์ที่ประกอบด้วยอะไรบ้าง

- ก. กาพย์กับโคลง ข. โคลงกับร่าย
- ค. กาพย์กับร่าย ง. โคลงร่ายและกาพย์

10. คำประพันธ์ตอนใดมีลักษณะเป็นนิราศมากที่สุด

- ก. อ. กุ๊กรีอำทัพเข้าเนาเมือง ประทับอยู่แรมคืนเคียงสวาทใหม่
- ข. ระวางรำลึกไอนั่งอร ชดแต่แสงกสิธร์ส่องฟ้า
- ค. พระตาตสายสู່หอง ทาอนุ่นวลน่อง หนุนหน้าพระสนม
- ง. พระเ็นทุกษ์เพวยคล้านเกล้ารวู ขับชชบทรงจวนจักเพล

28. "ขุนเสียมสามารถตาม ขุนทะเลง
ขุนต่อขุนไปเอง หย่อนเท้า"

คำประพันธ์นี้ใคร่เพราะตีเกินตามใด

- ก. เล่นอักษร ข ค ย ข. เล่นคำว่า "ขุน"
ค. สัมผัสสระคล้องจอง ง. ใช้คำให้ความรู้สึก

29. คำประพันธ์ในข้อใดเปรียบเทียบได้ชัดเจนที่สุด

- ก. สองสุริยหงส์ผานหล้า ชัคคเช่นทรบ่าหน้า

แขกเจ้าจอมทะเลง เคนา

- ข. มาเด็ชวเปลี่ชวอกออายุสู สนิทอยู่เอื้องคุดลหอย
ค. ไพรินทรนาศเพียงพลมาร พระตั้งองค์อวการแต่ลิ
ง. งามสองสุริยราชล้ำเลอพิศนาหอ พ่างพิชรินทร์

ไพจิตรศึกสร้าง

30. ข้อใดใช้สัญลักษณ์ที่สุด

- ก. หลัดแผ่นดินเปลี่ยนราช เขียววิวาหซึ่งฉัตร
ข. ยินพระยศเกริกเกรียง เพียงทณณ์ปากฟัก
ค. ไททุกเขตทุกดาว นาวมกุฎมานบ
ง. น้อมพิภพมานอบ มอบบัวบาทวิบุล

31. ข้อใดใช้คำอุปมาสมากที่สุด

- ก. นาวมกุฎมานบ น้อมพิภพมานอบ
ข. กล้าคอกกล้าซึ่งมัน กลิ่นตองกลิ่นซึ่งรอน
ค. สาคบีนไฟยะแย่ง แผลงนิงทือยะยุ่ง
ง. ทรงบวรวิภูษิต สนับไพลาพิศพรายร้อย ซ้ายไหวย้อยยะยาบ

32. คำใดมิใช่ชื่อการจัดตั้งทัพ

- ก. ตรีพนาม ข. พยุหไกรสร
ค. ชลมารคพยุห ง. ปทุมพยุห

33. ข้อใดมีสัมผัสในที่ต่างจากข้ออื่น

- ก. หลานหญิงเสร็จเด็ดกล้า เจ้ากัมพูชทุจริต
- ข. จึงบรมไทอิราช ยุรยาครยั้งที่สร้ง
- ค. สาวสนมสนองนาถไท พูลสาร
- ง. พระจักรจากสถาน ดินท้าว

34. ข้อใดมีสัมผัสในที่ต่างที่จากข้ออื่น

- ก. พระทาดผายสูหอง หานุชนวลง
- ข. บ่นานต่างคนผาย ไปบ่ร้งท่าย
- ค. แสงเงินขาวขอบฟ้า แสงทองจ่าจับเมฆ
- ง. ดับถึงทวารกรุงแก้ว เตียรตาผลตลาดแล้ว

35. คำใดไม่เข้าพวก

- ก. สนับเพลา
- ข. ชายไหว
- ค. เทร็ด
- ง. ทับทรวง

36. เหตุการณ์ใดมิได้เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของสมเด็จพระนเรศวร

- ก. พระองค์แลเห็นพระบรมสารีริกธาตุ
- ข. เห็นน้ำไหลมาทางทิศตะวันตก
- ค. พบกับสูงสูมารตัวใหญ่
- ง. เดินลุยน้ำไปสู่กับจระเข้

37. ข้อใดให้ความหมายผิด

- ก. พสุธารออกทิศ - ไทย
- ข. เทวษ - ไศกเต๊รา
- ค. ต่างตกแต่งแสะสาร - ชาว
- ง. ร้าวรู้เหตุมิหิง - ช้า

38. ข้อใดสัทพจน์กันมากที่สุด

- ก. สมิ้งเป้อ-ชนะจำบัง
- ข. หมั่นตีพเสนา-กลางข้าง
- ค. ชุนกรี-มิชเนียง
- ง. ไชยานุภาพ-พัทธกอ

39. เหตุการณ์ใดที่เกิดขึ้นเป็นอันดับแรก

- ก. สมเด็จพระนเรศวรมหาราชครองราชย์
- ข. พระเจ้าบุเรงนองสวรรคต
- ค. สมเด็จพระเอกาทศรถไ้เป็นอุปราช
- ง. สมเด็จพระนเรศวรปราบกบฏเจ็มร

40. " ฎวไนยผายโษษฐอน โษยงการ

แกเทพทุกถิ่นสวน นชน "

คำว่า "นชน" ไม่สัมพันธ์กับคำใด

- ก. ดุสิต
- ข. จิมพลี
- ค. จตุมนารชีก
- ง. ยามะ

41. ลางสังหรณ์ที่เกิดขึ้นกับพระมหาอุปราชครั้งแรกคืออะไร

- ก. ลมพายุพัดฉัตรหัก
- ข. คิวเขม่นข้างซ้าย ออกสิ้นระริ้ว
- ค. พระพักตร์ปิด พระวรกายสิ้นเต็ม
- ง. เกิดเวรหมอกทั่วท้องฟ้าขณะเดินทัพ

42. การสร้างสถูปที่ตระหง่านมีจุดประสงค์อย่างไร

- ก. แสดงความเห็นอกเห็นใจ
- ข. ระลึกถึงคุณงามความดีของผู้ตาย
- ค. ลบล้างการทำบาปที่ตนได้สร้างขึ้น
- ง. เถลิมพระเกียรติในวีรกรรม

43. สมเด็จพระมหาอุปราชอพยพเข้าทางด้านใด

- ก. ด้านเจ็ยสามองค
- ข. ล่ากระเทิน
- ค. อำถกอแมกษัตริย์
- ง. ด่านแม่ละเมา

44. ทหารคนใดที่เสียชีวิตระหว่างการทำยุทธหัตถี

- ก. เจ้ามรรคาชอง ขุนศรีคชคง
- ข. ขุนศรีคชคง หมื่นทิพเสนา
- ค. เจ้ามรรคาชอง หมื่นภักดีศิวาร
- ง. นายมเหศวรภาพ หมื่นภักดีศิวาร

45. เส้นทางใดถูกต้องในการยกทัพของสมเด็จพระมหาอุปราชา

- ก. ล้านเจดีย์สามองค์-เมืองกาญจนบุรี-ลำกระเพิน-พนมทวน
- ข. เมืองกาญจนบุรี-ล้านเจดีย์สามองค์-ลำกระเพิน-พนมทวน
- ค. ลำกระเพิน-พนมทวน-แม่กษัตริย์-เมืองกาญจนบุรี
- ง. พนมทวน-ลำกระเพิน-เมืองกาญจนบุรี-หนองสาหร่าย

46. "ศรต่อศรยิงขึ้น ปืนต่อปืนยิงขึ้น"

คำประพันธ์นี้สรุปความได้อย่างไร

- ก. ผู้กันอย่างรุกเอือก
- ข. ผู้กันอย่างทรหด
- ค. ผู้กันตัวต่อตัว
- ง. ผู้กันโดยใช้อาวุธชนิดเดียวกัน

47. "โทโทตรงสดับถอย หลลถวาย"

คำว่า"โทโท"หมายความว่าอย่างไร

- ก. หมื่นทิพเสนา หมื่นราชามาจารย์
- ข. พระยาศรีไสยณรงค์ พระราชอุทานนท์
- ค. สมเด็จพระมหาอุปราชา กับ มังจาชะโร
- ง. สมเด็จพระนเรศวร กับ สมเด็จพระเอกาทศรถ

48. "ตรีเสนาเก้ากอง"สัมพันธ์กับชื่อใดมากที่สุด

- ก. กองทหาร กองทัพมา กองทัพช้าง
- ข. พระยาศรีไสยณรงค์ พระราชอุทานนท์ พระยาสุพรรณบุรี
- ค. กองทัพเรือ กองทัพมา กองทัพช้าง
- ง. สีหนาม ตรูหนาม ปทุมนาม

49. "สัปดาห์ตลอดทเลาะตง ตรงไปทางแม่กษัตริย์" คำว่า "แม่กษัตริย์"
คำว่า "แม่กษัตริย์" หมายถึงข้อใด

- ก. อำเภอนิ่งในจังหวัดกาญจนบุรี
- ข. แม่น้ำที่ใหญ่ที่สุดในกรุงศรีอยุธยา
- ค. ธารน้ำไหลซึ่งเป็นสาขาของลำกระเพิน
- ง. แม่น้ำในจังหวัดกาญจนบุรี

50. "บคำอาดม้อกรงค์" หมายความว่าอย่างไร

- ก. ไม่มีผู้ใดออกรบ
- ข. ไม่กล้าแสดงตนออกรบ
- ค. ไม่มีใครออกช่วยรบ
- ง. ไม่มีกำลังใจในการรบ

51. ข้อใดหมายถึงกรุงศรีอยุธยา

- ก. ศิพห้องบุญบุรห์ ไอศูรย์ศูนย์เสียมภพ
- ข. ครลบเลื่องนามตะเลง ลือละเวงฉามตรี
- ค. เป็นธรณีหงสา สาทสนากมากมวล
- ง. จั้ทระปี่นปักราชตรี บุรีรัตนหงสา

52. "เย็นพิทคดับชุก สนุกสบสีมา"

คำประพันธ์นี้สะท้อนให้เห็นอะไร

- ก. ความเจริญรุ่งเรืองและความร่มเย็นเป็นสุขของบ้านเมือง
- ข. ความร่มเย็นเป็นสุขและความสามัคคีของประชาชน
- ค. ความร่มเย็นเป็นสุขของประชาชนและความเจริญรุ่งเรืองของศาสนาพุทธ
- ง. ความร่มเย็นเป็นสุข ความสามัคคี และความสนุกสนานรื่นเริงของประชาชน

57. คำต่อไปนี้ข้อใดเป็นคำสนธิทั้งหมด

- ก. กมลลาสน์ อมิตร ข. อริราช บดินทร์
ค. นบุตตี นเรทนต์ ง. ปุริโสดม ทัสตราวุธ

58. คำต่อไปนี้ข้อใดเป็นคำสมาสทั้งหมด

- ก. นเรศวร อปราย ข. คชยาน ราชวาที
ค. เทวต นัคร ไซขานุภาพ ง. อริราช สุภามรณ

59. "อาไทภูธรเศศหล้า แผลงตะเลง โลกฤา

เศษพระชคชินเยง ข่านเกล้า

สียทิสหัวลือละเวง ห้วนเคศ ถ่านนา

ไปเริ่มรฤทลแล้ว เฝือกกล้า แกลนหนี"

จากโคลงบทนี้ผู้พูดมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

- ก. ให้ข้อเท็จจริง
ข. จรรโลงใจ
ค. โนมน้าวใจ
ง. ตองการคำตอบ

60. ข้อใดแสดงให้เห็นผลสำเร็จในการพูด

ก. ฟังสารราชเอารส ธกัษะชคบัญธา

ข. ครั้นฟังบพิตรเพียง ฟังบุนึ่งนา
บุนึ่งแห่งคำสู ชิ่งทรง

ค. พระเปรมปราโมทย์นอม ดันหนา
พลาจพระทรงไอยรา ฤทธิเกล้า

ง. องค์อัครอุปราชา ท่านแจ่ง

กอบเกิดชัตติยมา นะนิก ภาณุเฮย

เลขข้อสอบเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

1.	1. ก	2. ก	3. ก
	4. ค	5. ง	6. ก
	7. ก	8. ค	9. ข
	10. ข	11. ง	12. ข
	13. ง	14. ข	15. ค
	16. ข	17. ค	18. ง
	19. ก	20. ข	21. ค
	22. ก	23. ก	24. ง
	25. ค	26. ค	27. ค
	28. ข	29. ง	30. ก
	31. ค	32. ค	33. ก
	34. ง	35. ค	36. ก
	37. ค	38. ง.	39. ข
	40. ข	41. ก	42. ง
	43. ก	44. ง	45. ก
	46. ค	47. ง	48. ข
	49. ง	50. ข	51. ก
	52. ค	53. ข	54. ค
	55. ข	56. ก	57. ง
	58. ข	59. ค	60. ง

ภาคผนวก ค

การคำนวณผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย
 การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความเที่ยงของข้อสอบ
 การวิเคราะห์ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างประชากรห้องเรียนที่ 1

X	X ²	f	fX	fX ²
61	3721	1	61	3721
65	4225	1	65	4225
68	4624	2	136	9248
69	4761	4	276	19044
70	4900	2	140	9800
71	5041	4	284	20164
72	5184	3	216	15552
73	5329	1	73	5329
74	5476	1	74	5476
75	5625	3	225	16875
76	5776	2	304	23104
78	6084	2	156	12168
79	6241	1	79	6241
80	6400	2	160	12800
		31	2249	163747

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$= \frac{2249}{31}$$

$$= 72.54$$

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

$$= \sqrt{\frac{163747}{31} - \left(\frac{2249}{31}\right)^2}$$

$$= \sqrt{5282.16 - \frac{5058001}{961}}$$

$$= \sqrt{5282.16 - 5263.26}$$

$$= \sqrt{18.9}$$

$$= 4.34$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างประชากรห้องเรียนที่ 2

X	X ²	f	fX	fX ²
62	3844	1	62	3844
65	4225	1	65	4225
69	4761	4	276	19044
71	5041	1	71	5041
72	5184	5	360	25920
73	5329	1	73	5329
74	5476	1	74	5476
75	5625	3	225	16875
76	5776	3	228	17328
77	5929	1	77	5929
78	6084	2	156	12168
79	6241	1	79	6241
80	6400	2	160	12800
		26	1906	140220

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$= \frac{1906}{26}$$

$$= 73.31$$

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

$$= \sqrt{\frac{140220}{26} - \left(\frac{1906}{26}\right)^2}$$

$$= \sqrt{5393.07 - \frac{353256}{676}}$$

$$= \sqrt{5393.07 - 5210.89}$$

$$= \sqrt{19.06}$$

$$= 4.36$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มประชากรห้องเรียนที่ 1 กับห้องเรียนที่ 2

	N	\bar{X}	S.D.
ห้องเรียนที่ 1	31	72.54	4.34
ห้องเรียนที่ 2	26	73.31	4.36

ตั้งสมมติฐาน

$$H_0 = \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 = \mu_1 \neq \mu_2$$

$$\mu_1 = \text{ค่าเฉลี่ยของประชากรในห้องเรียนที่ 1}$$

$$\mu_2 = \text{ค่าเฉลี่ยของประชากรในห้องเรียนที่ 2}$$

คำนวณค่าที (t-test) จากสูตร (ประกอบ กรรณสูต 2520 : 60)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(N_1 - 1) S_1^2 + (N_2 - 1) S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{73.31 - 72.54}{\sqrt{\frac{(26-1) \cdot 19.06 + (31-1) \cdot 18.9}{26 + 31 - 2} \left(\frac{1}{26} + \frac{1}{31} \right)}}$$

$$= \frac{.77}{\sqrt{\frac{476.5 + 571}{55} (.07)}}$$

$$= \frac{.77}{\sqrt{1.32}}$$

$$.67$$

ค่าที (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ.๐๑ มีค่าเท่ากับ 2.๖6 ซึ่งค่าที จาก
การคำนวณมีค่าน้อยกว่าจึงยอมรับ H_0 ซึ่งแสดงว่าไม่มีความแตกต่างกันในกลุ่ม
ประชากรที่คัดเลือกมาใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ค่าความชุกและค่าอำนาจจำแนกจากสูตร (ดูภาพ วาดเขียน

2523 : 63)

$$D_i = \frac{N_h + N_l}{N_h + N_l}$$

- D_i = ความชุก
 N_h = จำนวนคนที่ทำข้อสอบได้ในกลุ่มสูง
 N_l = จำนวนคนที่ทำข้อสอบได้ในกลุ่มต่ำ
 N_h = จำนวนคนในกลุ่มสูง
 N_l = จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

$$v_i = \frac{N_h - N_l}{N_h \text{ or } N_l}$$

- v_i = ค่าอำนาจจำแนก
 N_h = จำนวนคนที่ทำข้อสอบได้ในกลุ่มสูง
 N_l = จำนวนคนที่ทำข้อสอบได้ในกลุ่มต่ำ
 N_h = จำนวนคนในกลุ่มสูง
 N_l = จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเรื่องพระบรมราโชวาท

ข้อที่	R_h	R_l	D_i	V_i	ข้อที่	R_h	R_l	D_i	V_i
1	16	0	.50	.50 *	21	16	11	.84	.31 *
2	7	2	.23	.31 *	22	9	7	.5	.12
3	16	0	.50	.50 *	23	13	13	.81	0
4	3	3	.18	0	24	16	12	.87	.25 *
5	16	0	.50	.50 *	25	15	11	.81	.25 *
6	16	13	.90	.18	26	16	12	.87	.25 *
7	13	5	.56	.50 *	27	9	4	.40	.31 *
8	15	1	.73	.31 *	28	7	7	.43	0
9	12	6	.56	.37 *	29	15	10	.78	.31 *
10	11	7	.56	.25 *	30	15	9	.75	.37 *
11	16	10	.81	.37 *	31	13	8	.65	.31 *
12	15	8	.71	.43 *	32	13	9	.68	.25 *
13	11	11	.68	0	33	10	10	.62	0
14	15	11	.81	.25 *	34	6	2	.25	.25 *
15	13	9	.68	.25 *	35	6	2	.25	.25 *
16	1	1	.16	0	36	13	9	.65	.25 *
17	7	2	.23	.31 *	37	12	6	.56	.37 *
18	7	0	.21	.43 *	38	15	15	.9	0
19	5	1	.18	.25 *	39	8	8	.50	0
20	8	4	.37	.25 *	40	11	5	.50	.37 *

* เป็นข้อสอบที่คัดเลือกไปใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบเรื่อง
สถิติเชิงทฤษฎี

ข้อที่	R_h	R_l	D_i	V_i	ข้อที่	R_h	R_l	D_i	V_i
1	8	4	.37	.25*	21	4	7	.34	-.18
2	14	5	.59	.56*	22	7	0	.21	.43 *
3	15	10	.78	.31*	23	5	6	.34	-.16
4	13	15	.87	-.12	24	2	2	.12	0
5	15	10	.73	.31*	25	13	6	.59	.43 *
6	15	8	.71	.43 *	26	12	7	.59	.31 *
7	13	5	.56	.50 *	27	4	0	.12	.25 *
8	15	4	.59	.68 *	28	10	5	.46	.31 *
9	14	9	.71	.31 *	29	5	1	.16	.25 *
10	9	4	.40	.31 *	30	16	11	.84	.31 *
11	2	4	.18	-.12	31	16	16	1.00	0
12	12	7	.59	.31 *	32	15	10	.78	.31 *
13	16	12	.87	.25 *	33	12	5	.53	.43 *
14	11	3	.43	.50 *	34	9	4	.40	.31 *
15	13	1	.43	.75 *	35	13	9	.66	.25 *
16	3	.	.19	.18	36	11	7	.56	.25 *
17	14	6	.62	.50 *	37	7	1	.25	.37 *
18	16	10	.31	.37 *	38	10	11	.65	-.06
19	14	9	.71	.31 *	39	8	3	.34	.31 *
20	9	10	.59	-.06	40	6	6	.37	0

ตารางที่ 7 แสดงอัตราส่วนของจำนวนคนทำถูกและผิดในแต่ละข้อที่ได้จากแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์
เรื่องพระบรมราชาธิราช

ข้อ	p	q	pq	ข้อ	p	q	pq
1	.50	.50	.2500	21	.84	.16	.1344
2	.28	.72	.2016	22	.50	.50	.2500
3	.50	.50	.2500	23	.81	.19	.1539
4	.18	.82	.1476	24	.87	.13	.1131
5	.50	.50	.2500	25	.81	.19	.1539
6	.90	.10	.0900	26	.87	.13	.1131
7	.56	.44	.2464	27	.40	.60	.2400
8	.78	.22	.1716	28	.43	.57	.2451
9	.56	.44	.2464	29	.78	.22	.1716
10	.56	.44	.2464	30	.75	.25	.1875
11	.81	.19	.1539	31	.65	.35	.2275
12	.71	.29	.2059	32	.68	.32	.2176
13	.68	.32	.2176	33	.62	.38	.2356
14	.81	.19	.1539	34	.25	.75	.1875
15	.68	.32	.2176	35	.25	.75	.1875
16	.06	.94	.0564	36	.68	.32	.2176
17	.28	.72	.2016	37	.56	.44	.2464
18	.21	.79	.1659	38	.93	.07	.0651
19	.18	.82	.1476	39	.50	.50	.2500
20	.37	.63	.2331	40	.50	.50	.2500

$$\Sigma pq = 7.7009$$

ตารางที่ 8 การหาความถี่ของข้อสอบเรื่องพระบรมราชโองการ

X	X ²	f	fX	fX ²
9	81	1	9	81
11	121	1	11	121
15	225	2	30	450
16	256	3	48	768
17	289	1	17	289
19	361	3	57	1083
20	400	3	60	1200
21	441	2	42	882
25	625	2	50	1250
26	676	1	26	676
27	729	2	54	1458
28	784	5	140	3920
29	841	1	29	841
30	900	2	60	1800
31	961	1	31	961
34	1156	1	34	1156
35	1225	1	35	1225
		32	733	13151

$$\text{จากสูตร } \bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{733}{32} \\ 22.90$$

$$\text{จากสูตร S.D.} = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \sqrt{\frac{18161}{32} - \left(\frac{733}{32}\right)^2} \\ &= \sqrt{\frac{18161}{32} - \frac{537289}{1024}} \\ &= \sqrt{567.53 - 524.69} \\ &= \sqrt{42.84} \end{aligned}$$

$$\text{จากสูตรความเที่ยง } r_k - 20 = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right)$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \frac{40}{39} \left(1 - \frac{7.7009}{42.84} \right) \\ &= \frac{40}{39} (1 - .17) \\ &= \frac{40}{39} (.83) \\ &= .85 \end{aligned}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 แสดงอัตราส่วนของจำนวนคนทำถูกและผิดในแต่ละข้อที่ได้จากแบบ
วัดผลสัมฤทธิ์เรื่องลักษณะเลขพยางค์

ข้อ	P	q	Pq	ข้อ	P	q	Pq
1	.37	.63	.2331	23	.34	.66	.2244
2	.59	.41	.2419	24	.12	.88	.1056
3	.78	.22	.1716	25	.59	.41	.2419
4	.87	.13	.1131	26	.59	.41	.2419
5	.78	.22	.1716	27	.12	.88	.1056
6	.71	.29	.2059	28	.46	.54	.2484
7	.56	.44	.2464	29	.18	.82	.1476
8	.59	.41	.2419	30	.84	.16	.1476
9	.71	.29	.2059	31	1.00	0.00	0
10	.41	.59	.2419	32	.78	.22	.1716
11	.18	.82	.1476	33	.53	.47	.2491
12	.59	.41	.2419	34	.41	.59	.2419
13	.87	.13	.1131	35	.68	.32	.2176
14	.43	.57	.2451	36	.56	.44	.2464
15	.43	.57	.2451	37	.25	.75	.1875
16	.09	.91	.0819	38	.65	.35	.2275
17	.62	.38	.2356	39	.34	.66	.2244
18	.81	.19	.1539	40	.37	.63	.2331
19	.71	.29	.2059	41	.25	.75	.1875
20	.59	.41	.2419	42	.50	.50	.2500
21	.34	.66	.2244	43	.41	.59	.2419
22	.21	.79	.1659	44	.25	.75	.1875

ข้อ	p	q	pq	ข้อ	p	q	pq
45	.31	.69	.2139	65	.75	.25	.1875
46	.59	.41	.2419	66	.75	.25	.1875
47	.59	.41	.2419	67	.53	.47	.2491
48	.56	.44	.2464	68	.50	.50	.2500
49	.50	.50	.2500	69	.50	.50	.2500
50	.59	.41	.2419	70	.50	.50	.2500
51	.56	.44	.2464	71	.63	.32	.2176
52	.84	.16	.1344	72	.46	.54	.2464
53	.18	.82	.1476	73	.65	.35	.2275
54	.65	.35	.2275	74	.43	.57	.2451
55	.75	.25	.1875	75	.31	.69	.2139
56	.71	.29	.2059	76	.25	.75	.1875
57	.37	.63	.2331	77	.62	.38	.2356
58	.81	.19	.1539	78	.37	.63	.2331
59	.28	.72	.2016	79	.22	.78	.1716
60	.50	.50	.2500	80	.31	.69	.2139
61	.37	.63	.2331	$\sum pq = 16.3654$			
62	.18	.82	.1476				
63	.15	.85	.1275				
64	.62	.38	.2356				

ตารางที่ 10 การหาความเที่ยงจากข้อสอบเรื่องลิลิตพระลอ

X	X ²	f	fX	fX ²
20	400	1	20	400
23	529	1	23	529
28	784	1	28	784
29	841	1	29	841
30	900	3	90	2700
32	1024	2	64	2048
33	1089	4	132	4356
34	1156	1	34	1156
36	1296	2	72	2592
42	1764	1	42	1764
45	2025	1	45	2025
46	2116	1	46	2116
47	2209	2	94	4418
49	2401	3	147	7203
50	2500	2	100	5000
51	2601	1	51	2601
54	2916	1	54	2916
56	3136	1	56	3136
58	3364	1	58	3364
59	3481	1	59	3481
60	3600	1	60	3600
		32	1304	57030

$$\text{จากสูตร } \bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{1304}{32}$$

$$= 40.75$$

$$\text{จากสูตร S.D.} = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

$$\text{แทนค่า} = \sqrt{\frac{57030}{32} - \left(\frac{1304}{32}\right)^2}$$

$$= \sqrt{\frac{57030}{32} - \frac{1700416}{32}}$$

$$= \sqrt{1782.18 - 1660.56}$$

$$= \sqrt{121.62}$$

$$\text{จากสูตร } r_{ik}^{-20} = \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2}\right)$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{80}{79} \left(1 - \frac{16.3654}{121.62}\right)$$

$$= \frac{80}{79} (1 - .13)$$

$$= \frac{80}{79} (.87)$$

$$= .88$$

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์เรื่องลักษณะเด่นท้ายและระบบรวมราโชวาท
ในกลุ่มควบคุม

X	X ²	f	fX	fX ²
37	1369	1	37	1369
40	1600	1	40	1600
41	1681	2	82	3362
42	1764	1	42	1764
43	1849	3	129	5547
44	1936	1	44	1936
45	2025	3	135	6075
46	2116	1	46	2116
47	2209	2	94	4418
48	2304	3	144	6912
50	2500	3	150	7500
51	2601	1	51	2601
52	2704	1	52	2704
53	2809	2	106	5618
54	2916	1	54	2916
56	3136	1	56	3136
57	3249	1	57	3249
58	3364	1	58	3364

ตารางที่ 11 (ต่อ)

X	X ²	f	fX	fX ²
60	3600	1	60	3600
55	3025	1	55	3025
		Σf	1505	74143

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$= \frac{1505}{31}$$

$$= 48.48$$

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \frac{(\sum fX)^2}{N}}$$

$$= \sqrt{\frac{74143}{31} - \frac{2259025}{961}}$$

$$= \sqrt{2391.71 - 2350.69}$$

$$= \sqrt{41.02}$$

$$= 6.40$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์เรื่องผลิตผลเต่งพ่ายและพระบรมราโชวาทในกลุ่มทดลอง

X	X ²	f	fX	fX ²
40	1600	1	40	1600
43	1849	1	43	1849
44	1936	1	44	1936
47	2209	1	47	2209
48	2304	1	48	2304
52	2704	2	104	5408
54	2916	4	216	11664
55	3025	1	55	3025
56	3136	1	56	3136
57	3249	1	57	3249
58	3364	1	58	3364
60	3600	1	60	3600
61	3721	3	183	11163
63	3969	2	126	7938
65	4225	1	65	4225
66	4356	2	132	8712
69	4761	1	69	4761
72	5184	1	72	5184
		26	1475	85327

$$\begin{aligned}
 \bar{X} &= \frac{\sum fx}{N} \\
 &= \frac{1475}{26} \\
 &= 56.73 \\
 \text{S.D.} &= \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2} \\
 &= \sqrt{\frac{85327}{26} - \left(\frac{1475}{26}\right)^2} \\
 &= \sqrt{\frac{85327}{26} - \frac{2175625}{676}} \\
 &= \sqrt{3281.80 - 3218.38} \\
 &= \sqrt{63.42} \\
 &= 7.96
 \end{aligned}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เรื่องระบบรักษาไข้หวัดและเรื่องคลิคลดแรงพาย	N	\bar{X}	S.D.
กลุ่มทดลอง	26	56.73	7.6
กลุ่มควบคุม	31	48.48	6.40

ตั้งสมมติฐาน

$$H_0 = \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 = \mu_1 > \mu_2$$

$\mu_1 =$ ค่าเฉลี่ยของประชากรในกลุ่มที่เรียนโดยครูผู้สอนที่เรียนรวมด้วยวางแผน

$\mu_2 =$ ค่าเฉลี่ยของประชากรในกลุ่มที่เรียนโดยครูวางแผนเฉพาะสอน

จากสูตร (ระลอก กรรณสูตร 2520 : 60)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(N_1-1) S_1^2 + (N_2-1) S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \frac{56.73 - 48.48}{\sqrt{\frac{25 \cdot 63.42 + 30 \cdot 41.02}{26 + 31 - 2} \left(\frac{1}{26} + \frac{1}{31} \right)}} \\ &= \frac{8.25}{\sqrt{\frac{1585.5 + 1230.6}{55} \cdot (.07)}} \\ &= \frac{8.25}{\sqrt{3.50}} \\ &= \frac{8.25}{1.87} \\ &= 4.36 \end{aligned}$$

ค่า α ที่ระดับความเชื่อมั่นสำคัญ $\alpha = 0.01$ มีค่าเท่ากับ 2.66 ซึ่งค่า α จากการ
 คำนวณมีค่ามากกว่าจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 แสดงว่าค่าเฉลี่ยในกลุ่ม
 ทดลองมีค่าสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริชัย กาญจนวาสี ภาควิชา วิจัยการศึกษา
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อาจารย์สวัสดิ์ จงกล ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อาจารย์วรภรณ์ วัชรกุล ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง โรงเรียนสตรีศรีนครินทร์
 บำเพ็ญ
- อาจารย์เตือนใจ บุญบา หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนสตรีศรีนครินทร์
 บำเพ็ญ
- อาจารย์ถนอมพร จันทรบุษ อาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนสตรีศรีนครินทร์
 บำเพ็ญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติ

ชื่อ นายสมชาย เทพแสง

วุฒิการศึกษา สำเร็จปริญญาครุศาสตรบัณฑิตจากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

ในปีการศึกษา 2520

ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนสตรีศรีนครปฐมบ่อแก้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย